Voortgangsrapportage II 2022

Gemeente Groningen

Inhoudsopgave

Inleiding ... 3
Stand van zaken ... 3
Programma's ... 9
Programma 1: Economie en Ruimte ... 9
Deelprogramma 1.1: Economie en werkgelegenheid ... 11
Deelprogramma 1.2: Mobiliteit ... 14
Deelprogramma 1.3: Wonen ... 17
Programma 2: Leefomgeving en Veiligheid ... 19
Deelprogramma 2.1: Kwaliteit van de leefomgeving ... 20
Deelprogramma 2.2: Veiligheid ... 23
Programma 3: Vitaal en Sociaal ... 25
Deelprogramma 3.1: Werk en inkomen ... 26
Deelprogramma 3.2: Onderwijs ... 34
Deelprogramma 3.3: Welzijn, gezondheid en zorg ... 36
Deelprogramma 3.4: Sport en bewegen ... 40
Deelprogramma 3.5: Cultuur ... 42
Programma 4: Dienstverlening en bestuur ... 44
Deelprogramma 4.1: Dienstverlening ... 45
Deelprogramma 4.2: College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing ... 47
Deelprogramma 4.3: Algemene inkomsten en post onvoorzien ... 49
Deelprogramma 4.4: Overhead en ondersteuning organisatie ... 52
Paragrafen ... 54
Paragraaf 1: Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken ... 54
Paragraaf 2: Duurzaamheid ... 54
Paragraaf 9: Bedrijfsvoering ... 54
Overig ... 54
Slot en nacalculaties ... 54
Geconstateerde onrechtmatigheden en voortgang IC-plan ... 54
Voortgang van onderzoeken doeltreffendheid en doelmatigheid ... 54
Overige aandachtspunten ... 55
Aanbevelingen Rekenkamer ... 55
Aanbevelingen van de accountant ... 56
Personeel ... 57
Eerder gedane toezeggingen ... 58
Hervormingen ... 59
Klachtbehandeling ombudsman ... 60

Inleiding

In deze tweede voortgangsrapportage 2022 van de gemeente Groningen informeren wij u over de voortgang van de begroting en geven wij een prognose van het resultaat over 2022.
De voortgangsrapportage heeft de functie van het verstrekken van actuele informatie over de stand van zaken en voortgang van de begroting.

Leeswijzer

De voortgangsrapportage begint met een stand van zaken. In de programma's worden de verwachte afwijkingen per programma weergegeven zowel op de uitvoering van beleidsdoelen als op de financiën. Daarna gaan we in op de stand van zaken rondom de paragrafen Integraal Gebiedsgericht Werken, Duurzaamheid en Bedrijfsvoering. Ook geven we de stand van zaken over de aanbevelingen van de Rekenkamer, het personeel, eerder gedane toezeggingen, klachtenafhandeling van de Ombudsman en de stand van zaken van de hervormingen.
De afwijkingen in de uitvoering van beleidsdoelen lichten we toe en geven we aan door gekleurde icoontjes (stoplichtenrapportage). Oranje betekent dat voor het behalen van de doelstelling bijsturing noodzakelijk is. Rood betekent dat het halen van de doelstelling vermoedelijk niet mogelijk is. De doelstellingen die we verwachten te behalen worden hier niet gemeld. Daarnaast geven wij een toelichting op de verwachte financiële afwijkingen vanaf 250 duizend euro ten opzichte van de begroting en op bestuurlijk relevante afwijkingen. Dit betekent dat niet bij alle beleidsvelden toelichtingen zijn opgenomen.

Stand van zaken

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de financiële prognose 2022 op basis van de gegevens die gepresenteerd worden in de programma's. Vervolgens geven we toelichting op de grootste beleidsmatige ontwikkelingen en een toelichting bij de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Kernboodschappen

Effecten inflatie en krapte op de arbeidsmarkt, daarnaast na-ijleffect corona

Na het zeer sterke herstel uit de coronacrisis begint de economische groei in Nederland wat terug te vallen, met name omdat de oorlog in Oekraïne en de verstoringen door de coronacrisis de inflatie sterk hebben doen oplopen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat bedrijven terughoudend zijn om te investeren en de koopkracht onderuit gaat. Ondanks een afkoelende economie blijft de arbeidsmarkt krap. Dat is nu in alle branches het geval.
We zien dat prijzen van bouwmaterialen en brandstoffen flink stijgen en er langere levertijden en toenemende personeelstekorten ontstaan. Woningen en infrastructuur worden duurder. De toenemende personeelstekorten zorgen er ook voor dat de uitvoering van projecten vertraging oploopt.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

Op dit moment zijn er ongeveer 77 duizend Oekraïners naar Nederland gevlucht. In Groningen hebben we vanaf het begin zo goed en snel mogelijk onderdak geboden aan de vluchtelingen. Op 1 september zijn er in gemeentelijke opvang (5 locaties) circa 500 Oekraïners en in de particuliere opvang circa 400 Oekraïners. Deze mensen wordt naast onderdak leefgeld, zorg, de toegang tot onderwijs en toeleiding tot arbeid geboden.
De opvang van Oekraïners, in combinatie met de crisis asielopvang in Ter Apel vergt forse inzet van onze gemeentelijke organisatie. Er is een crisisstructuur opgezet, die nu omgebouwd zal worden naar een bestendige organisatie.

Noodpakket energiekosten en inflatie

Het college maakt zich zorgen over de gevolgen van de stijging van de energiekosten en de hoge inflatie voor inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers in onze gemeente. We zien de financiële problemen en de daarmee samenhangende onzekerheid en stress toenemen. Het kabinet neemt momenteel een groot aantal maatregelen om hier iets aan te doen. Veel van die maatregelen gaan echter pas in op of na 1 januari 2023 en er is nog veel onduidelijkheid over wat deze precies betekenen voor verschillende groepen inwoners, ondernemers en instellingen. Veel inwoners en een deel van de instellingen en bedrijven kunnen hier niet op wachten en hebben nú ondersteuning nodig. Hiervoor is een tijdelijk noodpakket ontwikkeld waarvan de kosten 14,1 miljoen euro bedragen.

Positief financieel resultaat na bestemming bedraagt 16,8 miljoen euro
Onze inschatting voor dit jaar is een rekeningresultaat vóór resultaatbestemming van 48,8 miljoen voordelig. Het resultaat na aftrek van de met uw raad afgesproken toegestane bestemmingen wordt ingeschat op 16,8 miljoen euro voordelig. Hierin is rekening gehouden met 5 miljoen euro die vanuit het resultaat 2022 is ingezet voor de begroting 2023. Naast dat er enkele grote voordelen te verwachten zijn zoals Gemeentefonds 30,8 miljoen euro, BUIG 10,8 miljoen euro en Maatschappelijke opvang 10,4 miljoen euro, zien we een aantal financieel nadelige afwijkingen zoals het noodpakket energiekosten en inflatie 14,1 miljoen euro, Jeugdzorg 5,6 miljoen euro, nacalculatie loon- en prijsstijgingen 5,3 miljoen euro en niet gerealiseerde hervormingen 4,5 miljoen euro.

Prognose resultaat 2022 voor bestemming per programma

Onderstaande grafiek en de tabel daaronder laat per programma het resultaat voor bestemming zien.

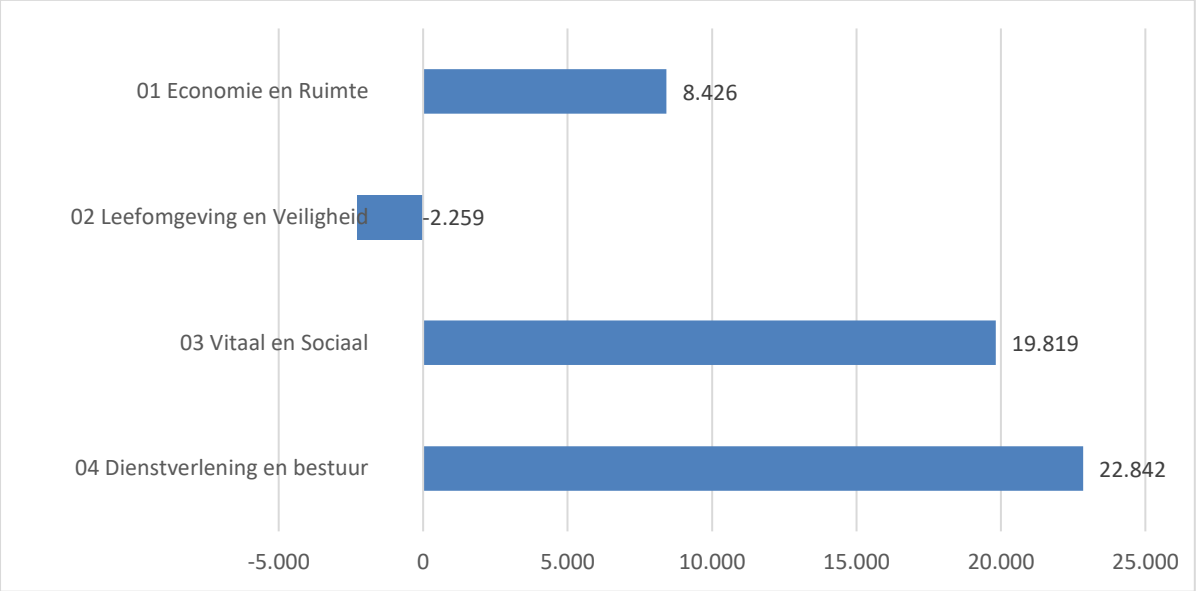

Het resultaat voor bestemming is per deelprogramma als volgt verdeeld:

Programma (bedragen x 1.000 euro)	Prognose resultaat
01 Economie en Ruimte	**8.426**
01.1 Economie en werkgelegenheid	7.742
01.2 Mobiliteit	1.184
01.3 Wonen	-500
02 Leefomgeving en Veiligheid	**-2.259**
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	-2.667
02.2 Veiligheid	408
03 Vitaal en Sociaal	**19.819**
03.1 Werk en inkomen	6.731
03.2 Onderwijs	930
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	9.791
03.4 Sport en bewegen	983
03.5 Cultuur	1.384
04 Dienstverlening en bestuur	**22.842**
04.1 Dienstverlening	590
04.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	-8.622
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	32.843
04.4 Overhead en ondersteuning organisatie	-1.969
Resultaat voor bestemming	**48.828**

De prognoses worden toegelicht in de hoofdstukken per programma verderop in dit document, daarom beperken wij ons hier tot de prognose van de resultaten in grafiek- en tabelvorm.

Uit de landelijke kadernota rechtmatigheid blijkt dat verwachte budgetoverschrijdingen op deelprogramma's die we gedurende het jaar constateren door middel van een begrotingswijziging door uw raad moeten worden geautoriseerd. Dit is nodig om onrechtmatigheden bij de jaarrekening te voorkomen. De benodigde begrotingswijziging wordt bij het derde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen aan uw raad voorgelegd.

Beïnvloedbaarheid verwachte resultaat

Het verwachte resultaat van 47,1 miljoen euro bestaat voor een groot deel uit resultaten die niet (direct) beïnvloedbaar of niet te voorzien waren bij het opstellen van de begroting 2022.
Het grote voordelige resultaat op het gemeentefonds van 30,8 miljoen euro kunnen wij als gemeente niet beïnvloeden. Bij de septembercirculaire 2021 en meicirculaire 2022 zijn er diverse positieve bijstellingen gedaan van het budget dat wij van het Rijk ontvangen, mede door de stijgende uitgaven van het Rijk.
Een tweede factor betreft de resultaten op samenwerkingsverbanden, waaronder Maatschappelijke Opvang van 10,4 miljoen euro. In de samenwerking wordt bepaald waaraan en wanneer het budget wordt besteed. Dit kunnen wij als gemeente Groningen niet zelfstandig bepalen.
Een ander groot resultaat betreft BUIG (10,8 miljoen euro). Hierbij blijkt dat wij een groter aandeel hebben in het totale landelijke BUIG-budget dan verwacht. Daarnaast is het aantal uitkeringen sterker afgenomen dan vooraf is aangenomen. Samen zorgt dit voor een groot voordeel dat we bij de begroting 2022 niet konden voorzien.

Besteedbaar resultaat

Het resultaat wordt onderverdeeld in een zestal resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in het kader voor resultaatbepaling en resultaat bestemming. In onderstaande tabel ziet u het resultaat voor bestemming, het niet besteedbare deel en het resultaat na bestemming.

Resultaatcategorie (bedragen x 1.000 euro)	Resultaat voor bestemming	Niet besteedbaar	Besteedbaar
Samenwerkingsverbanden	15.151	15.151	0
Inc. middelen Gemeentefonds	5.974	5.974	0
Meerjarige projecten	-727	827	-1.554
Bijzonder resultaat	5.080	5.080	0
Intensiveringen	12.579	0	12.579
Regulier/overig	10.771	5.000	5.771
Totaal resultaat	**48.828**	**32.032**	**16.796**

Hieronder volgt een toelichting per resultaatcategorie.

Samenwerkingsverbanden.
De resultaten die binnen (regionale) samenwerkingsverbanden ontstaan zijn niet eenzijdig beschikbaar voor de gemeente Groningen, maar zullen in 2023 bestemd blijven voor de samenwerkingsverbanden. Ze hebben betrekking op Maatschappelijke Opvang, Werk In Zicht, Vrouwenopvang en op een aantal kleinere andere samenwerkingsverbanden.

Incidentele middelen gemeentefonds
Dit betreffen resultaten op de via het gemeentefonds beschikbaar gestelde incidentele middelen via de circulaires voor een specifiek doel. Voor deze middelen is een tweejarige bestedingstermijn afgesproken met de raad. Binnen deze categorie is nu 6 miljoen euro voordelig resultaat opgenomen, waarvan het grootste onderdeel de middelen voor de Energietoeslag betreffen (4,1 miljoen euro).

Meerjarige projecten.
Dit betreffen resultaten op door de raad vastgestelde meerjarige projecten. Resultaten hierop blijven gedurende de looptijd van deze projecten beschikbaar, tenzij deze resultaten niet meer nodig zijn voor het vervolg van het project. De budgetten voor deze meerjarig projecten worden veelal in één keer ter beschikking gesteld. De besteding van deze middelen is echter gedurende de looptijd van de projecten. Een voorbeeld hiervan is het meerjarige project VASD (Vervanging Applicaties Sociaal Domein). Een nadere toelichting treft u in het vervolg van deze voortgangsrapportage aan.

Bijzondere resultaten
Dit betreffen resultaten waar separaat een door de raad vastgesteld kader onder ligt, of waar het gaat om resultaten binnen een gesloten systeem (bij kostendekkende tarieven). Voorbeelden hiervan zijn SIF middelen (Stedelijk InvesteringsFonds) en resultaten op grondzaken. Het grootste voordeel in deze categorie wordt behaald door de strategische verkoop van een aantal panden, dit levert 3,5 miljoen euro voordeel op. Daarnaast zorgt de actualisatie van de grondexploitaties voor een voordeel van 1,3 miljoen euro.

Intensiveringen
Dit betreffen resultaten op bij de begroting beschikbaar gestelde middelen voor het oplossen van knelpunten. Resultaten op intensiveringsmiddelen vloeien in basis terug naar de algemene middelen. Een voorbeeld hiervan zijn de intensiveringsmiddelen voor BUIG (10,3 miljoen euro) die bij de begroting beschikbaar zijn gesteld. Nu blijkt dat deze middelen niet nodig zijn vallen deze vrij in het resultaat.

Reguliere resultaten
Tekorten of overschotten op reguliere budgetten worden bij de jaarrekening verrekend met de algemene middelen. Deze middelen kunnen vervolgens via een integrale afweging worden ingezet voor de komende begroting of ter versterking van ons weerstandsvermogen. Bij deze categorie is rekening gehouden met een bedrag van 5,0 miljoen euro die vanuit het besteedbare resultaat is ingezet als dekking voor de begroting 2023.

Een aantal grotere posten binnen deze categorie betreffen:

- De gunstige landelijke ontwikkelingen in het gemeentefonds, zoals het fors bijgestelde accres en het bevriezen van de oploop van de opschalingskorting ook in 2022, zorgen voor een voordeel van in totaal 30,8 miljoen euro.
- Het college komt met een financieel noodpakket voor gestegen prijzen, waarmee we huishoudens, verenigingen en ondernemers die dat het hardst nodig hebben, op korte termijn van extra inkomenssteun kunnen voorzien. Dit leidt tot een nadeel van 14,1 miljoen euro.
- Bij de publicatie van het voorlopig BUIG-budget 2022 bleek dat het budgetaandeel voor 2022 aanzienlijk hoger was dan in 2021. Daarnaast zien we een behoorlijke afname van het aantal uitkeringen. Dit levert een voordeel op voor het BUIG-budget van 10,8 miljoen euro.
- De zorgkosten jeugdhulp 2021 zijn, corona-gerelateerd, hoger uitgevallen. Aangezien dit doorwerkt in 2022 verwachten we op de jeugdhulp een nadeel van 5,6 miljoen euro, waarvan 3,0 miljoen euro corona-gerelateerd is.
- Als iedereen die recht heeft op de energietoeslag een aanvraag heeft gedaan verwachten we nog 4,1 miljoen euro over te houden. Daarnaast verwachten we dat er nog 2 miljoen euro over blijft van de TONK-middelen die bestemd zijn voor tegemoetkoming energiearmoede.
- We verwachten dat we in 2022 een bedrag van 5,6 miljoen euro aan hervormingen niet in kunnen vullen. Hier tegenover staat de inzet van het weglekbudget hervormingen van 1,2 miljoen euro, waardoor we een nadelig resultaat op hervormingen voorzien van 4,4 miljoen euro.
- Door met name de sterke prijsontwikkeling verwachten we een nadeel van 5,3 miljoen euro op de nacalculatie loon- en prijsstijgingen.
- Door uitloop van de transitie naar Fujitsu, de moeizame overgang naar de nieuwe ICT-omgeving en het achterblijvend niveau van de dienstverlening verwachten we een nadeel voor 2022 op de businesscase outsourcing ICT. Hierdoor lukt het ook niet om invulling te geven aan opgenomen taakstellingen. Per saldo verwachten we een nadeel van 1,7 miljoen euro.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Na het zeer sterke herstel uit de coronacrisis begint de economische groei in Nederland wat terug te vallen, met name omdat de oorlog in Oekraïne en de verstoringen door de coronacrisis de inflatie sterk hebben doen oplopen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat bedrijven terughoudend zijn om te investeren en de koopkracht onderuit gaat. Ondank een afkoelende economie blijft de arbeidsmarkt krap. Dat is nu in alle branches het geval. In Groningen nam het aantal WW-uitkeringen in juli 2022 verder af. Eind juli 2022 was het aantal WW-uitkeringen in Groningen ruim lager dan een jaar eerder (-25,2%).
We zien hierdoor ook dat prijzen van bouwmaterialen en brandstoffen flink stijgen en er langere levertijden en toenemende personeelstekorten ontstaan. Daardoor worden woningen en infrastructuur duurder.

Doordat we meer thuis zijn gaan werken en vaker onderwijs online volgen ligt met name het aantal reizigers dat gebruik maakt van de bus en trein (veel) lager dan voor de coronacrisis. Het komen te vervallen van de beschikbaarheidsvergoeding vanuit de rijksoverheid in combinatie met blijvend hoog ziekteverzuim en zeer hoge brandstofkosten leidt tot een fors negatief financieel resultaat binnen het OV-bureau Groningen-Drenthe.

In het nieuwe coalitieakkoord is veel aandacht voor voldoende sociale huurwoningen, voor betaalbaarheid en voor een goede prijs/kwaliteit verhouding, ook in de middenhuur. We hebben oog voor de groeiende groep (zorgbehoevende) ouderen in Groningen. Daarnaast focussen we ons op de groeiende groep kwetsbare bewoners en hun woonbehoefte in combinatie met passende zorg en de juiste woonomgeving. In de begin 2022 vastgestelde Woonzorgvisie gaan we hier verder op in. De Woonzorgvisie wordt in 2022/2023 samen met de corporaties en zorgpartijen uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

Vanuit welzijn, gezondheid en zorg ligt de focus bij de opvang en ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen op het toegankelijk maken van de basiszorg voor deze mensen. Ook wordt gewerkt aan het creëren van adequate zorgroutes (fysieke en geestelijke gezondheidszorg), ondersteuning bij uiteenlopende praktische ondersteuningsvragen en dagbesteding.

De ingrijpende maatregelen tegen het coronavirus hebben nog steeds grote gevolgen voor de culturele sector. De bezoekcijfers trekken weer aan maar blijven met name in de musea en bij klassieke muziek nog achter. Op de culturele arbeidsmarkt zien we grote tekorten in de productie, marketing en techniek. Ook zien we oplopende energielasten bij culturele instellingen zoals Forum, SPOT en het Groninger Museum. We zijn met de sector, het Rijk, de provincie en de Kunstraad in gesprek over onze inzet voor herstel van de cultuursector, met aandacht voor talent en vernieuwing.

Met het verhogen van het beheerniveau in de noordelijke stadswijken maken we de openbare ruimte aantrekkelijker. Dat zorgt er ook voor dat inwoners zich veiliger voelen in eigen buurt.

Om een stevige impuls te kunnen geven aan de leefbaarheid en veiligheid in heel Groningen, en in het bijzonder in de noordelijke stadswijken, verstevigen we de aanpak van ondermijning door opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport Groningse Praktijken. Daarnaast intensiveren we de inzet van de pandenbrigade en ontwikkelen we een breed programma 'Preventie met Gezag' gericht op het voorkomen dat jongeren starten of afglijden in de ondermijnende criminaliteit. Ook zorgen we voor meer toezicht en handhaving in wijken en dorpen en intensiveren we de aanpak van personen met onbegrepen gedrag die een risico vormen voor de veiligheid. Zo werken we aan een aantrekkelijk Groningen waar mensen zich welkom, thuis en veilig voelen.

De gebiedsteams en projectleiders wijkvernieuwing zijn onderdeel geworden van het onlangs opgerichte Programmabureau Wijkontwikkeling en Wijkvernieuwing (PWW). Door de samenvoeging zorgen we voor flexibiliteit en slagkracht in de aanpak van integrale opgaves in de wijken en dorpen.

Dit jaar wordt ook gekenmerkt door de grote toestroom van Oekraïense vluchtelingen die moesten worden ingeschreven. Hierdoor werd er een extra beroep gedaan op de flexibiliteit en veerkracht van de medewerkers, omdat enerzijds deze inschrijfverzoeken veelal van complexere aard zijn en een internationaal competent bevatten en anderzijds de reguliere werkzaamheden ook bleven doorgaan.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

In februari 2022 is Rusland gestart met een oorlog tegen Oekraïne. Dit heeft grote aantallen vluchtelingen tot gevolg. Op dit moment zijn er ongeveer 77 duizend Oekraïners naar Nederland gevlucht. In Groningen hebben we vanaf het begin zo goed en snel mogelijk onderdak geboden aan de vluchtelingen. Op 1 september zijn er in gemeentelijke opvang (5 locaties) circa 500 Oekraïners en in de particuliere opvang circa 400 Oekraïners. Deze mensen wordt naast onderdak leefgeld, zorg, de toegang tot onderwijs en toeleiding tot arbeid geboden.
Het financiële kader is de Regeling Opvang Oekraïense Ontheemden. In principe is afgesproken dat gemeenten geen financieel nadeel ondervinden van de opvang. De bekostiging wordt gedaan via een Specifieke Uitkering. De bekostiging van verbouwing en investeringen in gebouwen wordt gedaan op basis van declaratie van de feitelijke kosten. Momenteel verwachten we in 2022 dat de bekostiging gaat uitkomen op ongeveer 17,5 miljoen euro en we verwachten daarmee de feitelijke kosten voldoende te kunnen dekken.

De opvang van Oekraïners, in combinatie met de crisis asielopvang in Ter Apel vergt forse inzet van onze gemeentelijke organisatie. Er is een crisisstructuur opgezet, die nu omgebouwd zal worden naar een bestendige organisatie. Naast de inzet van mensen voor registratie en inschrijving, coördinatie, planvorming, inkoop, uitkeren van leefgeld, toeleiding tot scholing en zorg, is er ook een aantal nieuwe functies ontstaan, die van locatiemanager en van bewonersbegeleider in gemeentelijke opvang.

Hoewel de instroom van Oekraïners verminderd is, zal de gemeentelijke opvang zeker nog 1 jaar, en mogelijk langer, in stand gehouden moeten worden. Dit is nodig omdat we nog wel instroom vanuit de particuliere opvang naar de gemeentelijke opvang hebben en er instroom ontstaat vanuit opvanglocaties waarvan het huurcontract gaat aflopen. Het komend jaar zullen daarom nog een aantal locaties ontwikkeld moeten worden, waaronder een tijdelijke (5 jaar) flexwoonlocatie voor 200 bewoners in de Held III.

Resultaat Corona

In deze VGR 2022-II zijn een aantal nadelen en voordelen als gevolg van corona opgenomen. In 2022 ontstaan nog enkele voor- en nadelen als gevolg van corona. De doorgeschoven compensatiemiddelen uit 2021 dekken dit niet geheel. Dit leidt tot een nadeel in 2022 aangezien we vanuit het Rijk geen aanvullende compensatie meer verwachten.

Omschrijving resultaat (bedragen x 1.000 euro)	Deelprogramma	Prognose resultaat corona
Parkeerbedrijf	1.2 Mobiliteit	-485
Steunpakket corona cultuur	3.5 Cultuur	1.587
Inkomsten SPOT	3.5 Cultuur	-379
Zorgkosten jeugdhulp	3.2 Welzijn, gezondheid en zorg	-3.000
Corona coördinatie gemeentelijke organisatie	4.4 Overhead en ondersteuning organisatie	-70
Steunpakket corona sport	3.4 Sport en bewegen	93
Tarief-gerelateerde inkomsten Sport050	3.4 Sport en bewegen	-300
Sociale werkvoorziening	3.1 Werk en inkomen	-100
Herstelagenda Groningen Vooruit	1.1 Economie en werkgelegenheid	1.000
Totaal prognose resultaat corona		**-1.654**

Een toelichting op deze resultaten vindt u bij het betreffende deelprogramma verderop in deze rapportage.

Onzekerheden in de prognose

Bouwkosten, energieprijzen en grondstofkosten

De stijgende prijzen in de bouw hebben consequenties voor de vastgoedopgaven waar we voor staan. Daarnaast zullen de stijgende energieprijzen en grondstofkosten effect hebben op onze resultaten. Het is nu nog te vroeg om hiervan alle

financiële consequenties in beeld te hebben. Het is nog te onzeker in hoeverre we compensatie ontvangen en daarom hebben we daar geen rekening mee gehouden in de prognose. Het effect hiervan in 2022 lijkt nog beperkt, we verwachten dat dit de komende jaren duidelijk merkbaar wordt. In de prognose bij deze voortgangsrapportage hebben hiermee nog geen rekening gehouden.

Onderhoud Papiermolen
We hebben in de tribune en in en rondom het bad van de Papiermolen diverse scheuren en verzakkingen geconstateerd. Bij de renovatie in 2019 is veel herstelwerk gedaan. Er moet nog onderzocht worden of de schade een gevolg is van de werkzaamheden aan de nabijgelegen ringweg. Daarnaast laat de coating in verschillende bassins van de Papiermolen los. De financiële gevolgen zijn momenteel nog niet in te schatten.

Jeugdhulp
De ontwikkeling van de zorgkosten jeugd blijft als gevolg van onder andere corona grillig en onzeker. Daarom houden we net als in eerdere jaren rekening met een bandbreedte in de nu afgegeven prognose van plus en min 2,5 miljoen euro.

Voorziening verlofsparen
In de CAO gemeenten is opgenomen dat medewerkers vanaf 2022 bovenwettelijke vakantie-uren kunnen sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. De regelgeving vanuit de BBV (besluit begroting en verantwoording) schrijft voor dat gemeenten hiervoor een voorziening op de balans moeten gaan vormen. De vorming van de voorziening moet in 2022 plaatsvinden en leidt tot een nadeel. Aangezien deelname nog tot eind van het jaar kan plaatsvinden is de omvang momenteel nog niet in te schatten. Daarnaast zijn er (landelijk) vragen over de precieze werking van de regels die ook bepalend zijn voor de omvang.

OV-bureau
De uitvoering van het openbaar vervoer staat onder druk doordat het Rijk niet alle kosten vergoedt. Daarnaast zien we ook hier de gevolgen van personeelstekorten en hoge brandstofprijzen terug. Aangezien de gemeente Groningen voor 21% risicodrager in het OV-Bureau Groningen-Drenthe is, kan dat leiden tot een extra bijdrage aan het OV-Bureau Groningen-Drenthe over het boekjaar 2022.

Programma's

Programma 1: Economie en Ruimte

Na het zeer sterke herstel uit de coronacrisis begint de economische groei in Nederland wat terug te vallen, met name omdat de oorlog in Oekraïne en de verstoringen door de coronacrisis de inflatie sterk hebben doen oplopen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat bedrijven terughoudend zijn om te investeren en de koopkracht onderuit gaat. De Nederlandse economie is nog wel gegroeid met 5,3 procent in het tweede kwartaal vergeleken met een jaar eerder (CPB, aug. 22). In de provincies Groningen, Friesland en Drenthe nam de economie met slechts 3 tot 4 procent toe. De beperkte groei in Groningen kwam voornamelijk door het terugschroeven van de aardgaswinning. Ondanks een afkoelende economie blijft de arbeidsmarkt krap. Dat is nu in alle branches het geval. In Groningen nam het aantal WW-uitkeringen in juli 2022 verder af. Eind juli 2022 was het aantal WW-uitkeringen in Groningen ruim lager dan een jaar eerder (-25,2%).

Ons verplaatsingsgedrag is door de coronacrisis veranderd. Doordat we meer thuis zijn gaan werken en vaker online onderwijs zijn gaan volgen, verplaatsen we onszelf minder vaak. Met name het aantal reizigers dat gebruik maakt van de bus en trein ligt (veel) lager dan voor de coronacrisis. Het komen te vervallen van de beschikbaarheidsvergoeding vanuit de rijksoverheid in combinatie met blijvend hoog ziekteverzuim en zeer hoge brandstofkosten leidt tot een fors negatief financieel resultaat binnen het OV-bureau Groningen-Drenthe. Dit heeft geleid tot een forse besparing in de dienstregeling 2023. Dit leidt ook tot minder ritten in de gemeente Groningen. Ook NS krimpt haar dienstregeling in vanwege aanhoudende personeelstekorten.

Ondanks het veranderde verplaatsingsgedrag neemt het aantal verplaatsingen in, van en naar de gemeente Groningen de komende jaren naar verwachting toe als gevolg van het groeiend aantal inwoners en arbeidsplaatsen. Om daarop een adequaat antwoord te hebben, is in december 2021 de Mobiliteitsvisie 'Groningen Goed op Weg: naar een leefbare, schone en gezonde gemeente' vastgesteld. Daarin is een omslag in ons denken gemaakt: op veel plekken nemen we afscheid van het uitgangspunt dat de auto centraal staat in de manier waarop we onze openbare ruimte inrichten, zodat meer ruimte ontstaat voor andere functies en we de straat weer aantrekkelijk en leefbaar maken. Bovendien zetten we in op een transitie naar minder, ruimte-efficiënt, schoon en gezond vervoer waarmee we de klimaatverandering aanpakken. De ambities uit de Mobiliteitsvisie sluiten naadloos aan op het nieuwe coalitieakkoord 'Het begint in Groningen: voor wat echt van waarde is'. Aan de hand van verschillende uitvoeringsprogramma's gaan we de komende tijd concreet aan de slag met het verder verbeteren van de bereikbaarheid van en de leefbaarheid in onze gemeente.

Verstoorde transportketens als gevolg van de coronacrisis, de economische opleving meteen na de coronacrisis, de oorlog in Oekraïne en de stijgende rente hebben gezorgd voor stijgende prijzen van bouwmaterialen en brandstoffen, langere levertijden en toenemende personeelstekorten. Daardoor worden woningen en infrastructuur duurder en is soms aanvullend krediet nodig. Nu er een nieuw coalitieakkoord ligt is er ook een start gemaakt met de totstandkoming van een nieuwe Economische Agenda 2023-2026 die in het eerste kwartaal 2023 gepresenteerd wordt aan de gemeenteraad. Met deze agenda continueren we onze huidige economische inzet waaronder de focus op een aantal gemeenschappelijke Noord-Nederlandse thema's (Regionale innovatiestrategie RIS3). Voor thema's als circulair ondernemen, ruimte voor ondernemen en ecosystemen voor startups zien we ook een Noord-Nederlandse samenwerking weggelegd. Ook bij de totstandkoming van de deze editie zullen we investeren in participatie van het bedrijfsleven, regionale overheden, onderzoeks-en onderwijsinstellingen zodat de agenda breed gedragen wordt.

In het nieuwe coalitieakkoord is eveneens veel aandacht voor voldoende sociale huurwoningen, voor betaalbaarheid en voor een goede prijs/kwaliteit verhouding, ook in de middenhuur. We hebben oog voor de groeiende groep (zorgbehoevende) ouderen in Groningen. Daarnaast focussen we ons op de groeiende groep kwetsbare bewoners en hun woonbehoefte in combinatie met passende zorg en de juiste woonomgeving. In de begin 2022 vastgestelde Woonzorgvisie gaan we hier verder op in. De Woonzorgvisie wordt in 2022/2023 samen met de corporaties en zorgpartijen uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Ook hebben we aandacht voor groepen die anders willen wonen, bijvoorbeeld coöperatief. Hiervoor is het steunpunt wooncoöperaties opgericht. Daarnaast blijven jongeren en (internationale) studenten een belangrijke doelgroep in de stad, waar we veel aandacht aan besteden.

Naast zorgen voor voldoende goede woningen, willen we ook zorgen voor een goede leefomgeving. Alle nieuwbouwwoningen zijn aardgasvrij. De grootste opgave ligt echter in de bestaande woningvoorraad. We maken prestatieafspraken met de corporaties over onder meer verduurzaming van de huurwoningvoorraad en een klimaatadaptieve woonomgeving.

Alle prognoses laten zien dat we als gemeente de komende jaren blijven groeien. Ondanks de eerste tekenen van enige afkoeling van de woningmarkt door renteverhogingen blijft het onze prioriteit om voldoende woningen toe te voegen. Deze bouwopgave én het toevoegen van kwaliteit staan ook omschreven in onze Woonvisie 2020-2025. De gestegen bouwkosten en schaarse aan bouwmaterialen, personeel en locaties zorgen hierbij wel voor een stevige uitdaging. We gaan voor woningen in verschillende segmenten (grondgebonden, appartement) en categorieën (koop, huur, sociale huur), zodat we alle doelgroepen kunnen bedienen. Hierbij is ook aandacht voor middenhuur. We zetten in op minimaal 1.500 nieuwbouwwoningen per jaar, met daarbij aandacht voor de prijs/kwaliteit verhouding. Het grootste deel van deze woningen moet landen in onze grote ontwikkelzones Suikerzijde, Stadshavens, Reitdiepzone en Meerstad, maar er worden ook woningen toegevoegd op andere ontwikkellocaties en in de dorpen. We hebben de doelstelling om jaarlijks tussen de 200 - 240 sociale huurwoningen toe te voegen. Voor een eerlijk en evenwichtig woonruimteverdeelsysteem zijn in 2021 afspraken gemaakt met de corporaties.

Deelprogramma 1.1: Economie en werkgelegenheid

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaten	Wat gaan wij daarvoor doen? Activiteiten	Behalen wij onze doelen
Ruimtelijk-economische ontwikkeling		
Een sterker economisch profiel voor de werklocaties	Op basis van het beleidskader 'strategie werklocaties' faciliteren we de groei van de werkgelegenheid volgens het principe van de ladder voor duurzame verstedelijking: eerst ruimte benutten in bestaand bebouwd gebied, dan pas op nieuwe (uitleg)locaties. Dit betekent dat we inzetten op intensivering ruimtegebruik en versterken van het profiel van bestaande werklocaties.	
	Toelichting: intensiveringsmogelijkheden bestaande werklocaties zijn nog niet in beeld. Wel worden intensiveringsvoorstellen van zittende bedrijven t.b.v. uitbreiding vanuit het nieuwe beleidskader positief geadviseerd bij aanvraag omgevingsvergunning. Ergo: opgave nog niet scherp, wel zijn we in de praktijk met uitvoering van intensivering begonnen.	
	Gezamenlijk met bedrijvenverenigingen stellen we jaarlijks een uitvoeringsprogramma werklocaties op en investeren we in toekomstbestendigheid de van werklocaties	
	Toelichting: De opgaven zijn in de door het college vastgestelde uitvoeringsprogramma per bedrijventerrein benoemd. Met de RGA lobbyen we bij het Rijk voor middelen voor herstructurering. Het opstellen van een gebiedsagenda per bedrijventerrein vraagt personele capaciteit die nog niet beschikbaar is. Wel is gestart met pilots op de Hoogte, Westpoort en Corpus den Hoorn t.b.v. voorkomen netcongestie. Voor Oosterhogebrug zijn we met de bedrijvenvereniging in gesprek over een gebiedsagenda. Ten behoeve van de intensivering ruimtegebruik bestaande werklocaties wordt bij actuele gebiedsontwikkelingen gekeken wat de mogelijkheden zijn (nu bij Europapark, Corpus den Hoorn, Kardinge, Zernike) en gaan we t.b.v. de circulaire economie een scan maken van een aantal terreinen (Milieuboulevard, Winschoterdiep, Euvelgunne en Hoogkerk).	

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.1 Economie en werkgelegenheid Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
01.1.1 Economische Ontwikkeling	6.452	11.151	8.709	2.442
01.1.2 Ruimtelijke econ. ontwikkeling	2.439	3.072	2.498	574
01.1.3 Grondzaken	9.878	10.379	10.379	0
01.1.4 Overige Economie	14.966	15.204	15.204	0
Totaal lasten	**33.735**	**39.805**	**36.789**	**3.016**
Baten				
01.1.1 Economische Ontwikkeling	1.081	2.099	2.099	0
01.1.2 Ruimtelijke econ. ontwikkeling	1.173	1.173	1.099	-74
01.1.3 Grondzaken	4.544	4.544	9.344	4.800
01.1.4 Overige Economie	367	400	400	0
Totaal baten	**7.165**	**8.215**	**12.942**	**4.726**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	129	129	129	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 1.1	**-26.699**	**-31.718**	**-23.976**	**7.742**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

1.1.1 Economische ontwikkeling	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	2.442	0	2.442

Tegemoetkoming specifieke sectoren Groningen (TSSG) (V 1,8 miljoen euro)
Wij hebben op 8 maart 2022 de subsidieregeling Tegemoetkoming Specifieke Sectoren Groningen (TSSG) vastgesteld. We zijn daarmee in een korte periode tegemoetgekomen aan de oproep en wens van ondernemers en belangenbehartigers om financiële ondersteuning te bieden. Met de TSSG-regeling voor ondernemers hebben we de betreffende ondernemers 7 weken de mogelijkheid geboden om een aanvraag in te dienen. Met toepassing van de criteria die zijn vastgesteld voor deze regeling is van het totale budget voor ondernemers (2,9 miljoen euro) 60% (1,753 miljoen euro) niet besteed. Het overgebleven bedrag van 1,753 miljoen euro valt vrij ten gunste van de algemene middelen. Hierover ben u in juni van dit jaar per brief geïnformeerd

Herstelagenda Groningen Vooruit (V 500 duizend euro)
In juni 2021 heeft de raad besloten 3,5 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Herstelagenda “Groningen vooruit”. Deze agenda richt zich op sectoren en plekken waar de coronacrisis grote economische impact heeft gehad. Het plan is flexibel ingestoken, meegroeiend met de versoepelingen, en kan worden aangepast wanneer nodig. In 2022 verwachten we in totaal circa 1 miljoen euro van de beschikbare middelen niet te besteden. Met de oorspronkelijk beschikbare middelen hebben we veel initiatieven kunnen uitvoeren en opstarten. Niet alle initiatieven zijn al volledig uitgevoerd en lopen door in 2023.
In de begroting 2022 zijn deze middelen binnen diverse beleidsvelden opgenomen. Binnen dit beleidsveld leidt deze vrijval tot een voordelig resultaat van 500 duizend euro.

Akkoord van Groningen (V 189 duizend euro)
Het Akkoord van Groningen is het strategisch samenwerkingsverband van de gemeente en provincie Groningen, Rijksuniversiteit Groningen, Hanzehogeschool Groningen, UMCG, Martini Ziekenhuis, Noorderpoort en Alfa-college. In februari van dit jaar is de raad geïnformeerd over de nieuwe strategische agenda 'Metropoolregio Groningen: Koploper in Transities 2022-2026'. In verband met de corona-maatregelen heeft de lancering van de nieuwe strategische agenda pas in het tweede kwartaal van dit jaar plaatsgevonden. De bijbehorende uitvoeringsagenda met operationele plannen is hierdoor ook later opgestart. Dit is de belangrijkste reden waarom wij verwachten dat in 2022 een deel van het beschikbare budget niet zal worden besteed. Aangezien dit budget betreft, dat het samenwerkingsverband toebehoort, blijven de middelen beschikbaar voor toekomstige activiteiten, dan wel worden deze middelen beschikbaar gesteld aan de partners van het Akkoord van Groningen.

1.1.2 Ruimtelijk-economische ontwikkeling	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	574	-74	500

Herstelagenda Groningen Vooruit (V 500 duizend euro)
Voor de toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij het beleidsveld 1.1.1 Economische ontwikkeling.

1.1.3 Grondzaken	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	0	4.800	4.800

Verkopen buiten de grondexploitaties (V 3,5 miljoen euro)
De gemeente Groningen heeft een aanbod gekregen voor het pand aan de Radesingel 6 onder voorbehoud van financiering. Indien deze financiering rond komt levert dit een positief verkoopresultaat op. Mede doordat we niet alle gemaakte kosten hebben geactiveerd wordt hier een boekwinst van 2,5 miljoen euro gerealiseerd. Naast dit resultaat hebben we nog een aantal andere locaties verkocht, waarmee een resultaat van 1,0 miljoen euro is gerealiseerd. In totaal verwachten we een voordeel van 3,5 miljoen euro. Dit is nog afhankelijk van de definitieve verkoopovereenkomsten.

Actualisaties grondexploitaties (V 1,3 miljoen euro)
De grondexploitaties worden ten behoeve van de begroting 2023 geactualiseerd. Deze actualisatie leidt tot een positief resultaat van 1,3 miljoen euro. Dit betreft de vrijval van verliesvoorzieningen.
Dit resultaat ontstaat voornamelijk vanwege onderstaande grondexploitaties:

- Het resultaat van de grondexploitatie Westpoort fase 1 is in totaal met 5,30 miljoen euro verbeterd door met name de herijking van de nog te realiseren opbrengsten. Dit leidt tot 4 miljoen euro resultaat in 2022;
- Het resultaat van de grondexploitatie Ciboga is in totaal met 2,91 miljoen euro verbeterd door met name hogere grondopbrengsten als gevolg van planvorming invulling Oosterhamrikkade en onderhandelingsresultaten met de betrokken marktpartij;
- Het resultaat van de grondexploitatie Europapark is in totaal met 2,19 miljoen euro verslechterd door forse stijging van de kosten voor bouw- en woonrijp maken als gevolg van gestegen prijzen;
- Het resultaat van de grondexploitatie Oosterhamrikzone is totaal met 0,90 miljoen euro verslechterd door gewijzigde uitgangspunten als gevolg van een nieuwe oeververbinding op basis van de in december 2021 door de raad vastgestelde Mobiliteitsvisie.

Tot slot nemen we een reservering op voor de stijgende rente bij grondexploitaties van 2 miljoen euro.

Deelprogramma 1.2: Mobiliteit

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteiten	Behalen we onze doelen
Vervoerswijzen		
Toename van ruimte-efficiënte, schone en gezonde vervoerswijzen door groei van het aandeel voetganger, fiets en openbaar vervoer en afname van het aandeel auto zowel binnen gemeente Groningen als van en naar Groningen met als doel: herwinnen openbare ruimte, verminderen CO_2 uitstoot en een gezondere leefomgeving	In 2022 stellen we, als vervolg op onze Mobiliteitsvisie, een Routekaart OV 2040 op waarin opgenomen is op welke wijze en op welk moment invulling gegeven wordt aan de groei van het openbaar vervoer met daarbij specifiek aandacht voor het openbaar vervoer naar Zernike Campus en de aanleg van station Suiker;	
	Toelichting: Het proces om met betrokken partijen te komen tot afspraken over de organisatiestructuur kostte meer tijd dan was voorzien. De vaststelling van de Routekaart OV 2040 vindt daarom naar verwachting plaats in het derde kwartaal van 2023.	
	Om de (door)ontwikkeling van P+R en wijk- en buurthubs gestructureerd aan te kunnen pakken, stellen we in 2022 een Routekaart Hubs op;	
	Toelichting: In 2022 werken we aan het opstellen van de Routekaart Hub. Het proces kost meer tijd dan was voorzien en daarom vindt de vaststelling van de Routekaart Hubs naar verwachting plaats in het derde kwartaal van 2023.	
Bereikbaar houden van de economische kerngebieden van Groningen met onder meer de (vracht)auto	We gaan in 2022 verder met het opstellen van een plan voor het ongelijkvloers maken van de Westelijke Ringweg. Daarmee willen we in relatie tot het verstedelijkingsakkoord de doorstroming en betrouwbaarheid op de Westelijke Ringweg verbeteren, maar we hebben daarbij ook veel aandacht voor het verbeteren van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit rondom de ring zelf en het verminderen van de barrièrewerking;	
	Toelichting: Onze ambities met betrekking tot de ombouw van de Westelijke Ringweg zijn veel groter dan de beschikbare financiële middelen. Op het moment dat er (meer) zicht is op financiële middelen, werken we verder aan de verkenning. Eind dit jaar verwachten we hierover meer duidelijkheid;	

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Slim en Duurzaam		
Voorrang geven aan innovatie en schone vormen van personen- en goederenvervoer	We blijven openbare laadpalen plaatsen op verzoek van bewoners, forenzen en aanbieders van deelauto's en op strategische locaties voor bezoekers. Het streven hierbij is te komen tot een gemeente dekkend netwerk in 2025, zodat er op loopafstand altijd een laadpunt aanwezig is (conform de Visie Openbare Laadinfrastructuur 2025);	
	Toelichting: Het proces van een aanvraag voor een openbare laadpaal tot realisatie duurt nu minimaal een half jaar waardoor we minder snel tot een dekkend netwerk komen dan we willen. Belangrijkste oorzaken hiervoor zijn leveringsproblemen en te weinig plaatsingscapaciteit bij de exploitant.	
	We bieden een vaste standplaats aan een laadpaal aan voor elektrische deelauto's;	
	Toelichting: De realisatie van vaste standplaatsen met een laadpaal voor elektrische deelauto's loopt achter bij de vraag vanuit de markt. Op dit moment onderzoeken we wat er nodig is om deze toegenomen vraag te kunnen faciliteren.	
Een leefbare en aantrekkelijke binnenstad door alleen nog maar schone voertuigen toe te staan		
	In 2022 starten we met de handhaving van het venstertijdengebied met behulp van ANPR-camera's;	
	Toelichting: Momenteel werken we aan het aanbestedingsdocument voor ANPR-camera's en het daaraan gekoppelde handhavingssysteem. Dit duurt iets langer dan aanvankelijk verwacht; de ANPR-camera's worden in het eerste kwartaal van 2023 geplaatst.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
Aantal openbare laadpunten voor elektrische/ waterstof voertuigen		
Op straat en P+R	928	
Toelichting: Het proces van een aanvraag voor een openbare laadpaal tot realisatie duurt langer, onder andere vanwege		

leveringsproblemen en te weinig plaatsingscapaciteit bij de exploitant.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.2 Mobiliteit Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
01.2.1 Vervoerswijzen	4.377	5.762	5.762	0
01.2.2 Impact op de directe omgeving	18.012	18.017	17.117	900
01.2.3 Slim en duurzaam	12.194	12.355	12.355	0
Totaal lasten	**34.583**	**36.133**	**35.234**	**900**
Baten				
01.2.1 Vervoerswijzen	0	0	0	0
01.2.2 Impact op de directe omgeving	27.502	27.502	27.788	284
01.2.3 Slim en duurzaam	300	300	300	0
Totaal baten	**27.802**	**27.802**	**28.087**	**284**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	390	890	890	0
Totaal onttrekkingen	0	320	320	0
Totaal deelprogramma 1.2	**-7.171**	**-8.902**	**-7.718**	**1.184**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

1.2.2 Impact op de directe omgeving	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	900	284	1.184

Parkeren (V 584 duizend euro)

Invloed van corona

Over het jaar 2022 verwachten we een lagere omzet op straatparkeren van 230 duizend euro en een lagere omzet bij de parkeergarages van 255 duizend euro als gevolg van de corona-maatregelen. Het verwachte totale corona-effect bedraagt daarmee 485 duizend euro nadelig.

Jaarprognose

Voor geheel 2022 verwachten we 285 duizend euro hogere opbrengsten dan begroot. Dit is inclusief de lagere omzet als gevolg van corona.

Voor het straatparkeren verwachten we 230 duizend euro lagere opbrengsten op automaten en belparkeren. Daarnaast verwachten we 620 duizend euro hogere opbrengsten op vergunningen en bezoekerspassen. Dit wordt verklaard door hogere tarieven, uitbreiding van het betaald parkeren en door een toename van het aantal verstrekte vergunningen en bezoekerspassen.

In 2022 verwachten we voor de parkeergarages circa 100 duizend euro lagere opbrengsten dan begroot. De lagere opbrengsten bestaan uit twee effecten. Bij het kort parkeren verwachten we 250 duizend euro lagere opbrengsten vooral door een lagere omzet bij de Parkeergarages Euroborg, Damsterdiep en Boterdiep. De Parkeergarage Euroborg heeft nog steeds te maken met de impact van het thuiswerken waardoor minder mensen naar kantoor gaan. De Parkeergarage Damsterdiep heeft te maken met minder bezoekers vooral als gevolg van de aanleg ring Zuid en de opening van de parkeergarage Forum. Deze opening is ook van invloed op de omzet van de Parkeergarage Boterdiep.

Hiertegenover staan hogere opbrengsten uit abonnementen (152 duizend euro), vooral bij de parkeergarages Forum en Boterdiep.

De lagere lasten van 299 duizend euro worden onder meer verklaard doordat de grondexploitatie van het Forum nog niet is afgewikkeld.

Parkeerhandhaving (V 600 duizend euro)
In de begroting hebben we rekening gehouden met een capaciteitstoename voor parkeerhandhaving vanwege de uitbreiding van het aantal wijken met betaald parkeren. Dit zal plaatsvinden door een tweede scanauto in gebruik te nemen. Bij aanschaf van deze scanauto dient ook de bijbehorende personele capaciteit uitgebreid te worden. De werving van extra personeel is inmiddels opgestart en de aanschaf van een tweede scanauto is voorzien in 2023.
De verwachte opbrengststijging uit de naheffingsaanslagen parkeerbelasting is wel in lijn met de begroting. We verwachten dus dat de kosten van parkeerhandhaving dit jaar niet evenredig zullen stijgen met de opbrengsten.

Deelprogramma 1.3: Wonen

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteiten	Behalen we onze doelen
Toevoegen van voldoende woningen (gemiddeld 1500 per jaar tot en met 2030). In 2022 verwachten we circa 1.600 nieuwbouw woningen op te leveren.	We zetten daar waar mogelijk in op versnelling van onze grote ontwikkelzones zoals Suikerzijde en Stadshaven. Enerzijds procedureel, anderzijds door een toename van de geplande jaarlijkse productie;	
	Toelichting: Het precieze aantal nieuwbouwwoningen dat dit jaar wordt opgeleverd is nog niet duidelijk, maar zal naar verwachting tussen de 1450 en 1650 woningen liggen en daarmee aansluiten op onze verwachting. Bij de Suikerzijde is versnelling tot nog toe niet mogelijk gebleken. Daar zorgen procedures rondom natuurwetgeving voor vertraging.	
	We maken met het woonakkoord afspraken met partijen over onze opgave voor het realiseren van voldoende betaalbare woningen;	
	Toelichting: Er wordt gewerkt aan de totstandkoming van het woonakkoord. Een eerste belangrijke stap hiervoor wordt dit jaar gezet met de oprichting van de Boumakring. Wij verwachten echter dit jaar nog geen definitief woonakkoord.	
We willen dat er voortgang geboekt wordt in de versterkingsoperatie, waarbij de bewoner centraal staat en waarbij de bewoner, dorpen en buurten sterker uit de versterking komen.	We zien vanuit de Lokale stuurgroep toe op een voortvarende uitvoering van het Lokaal plan van Aanpak door de Nationaal coördinator Groningen en sturen waar nodig bij.	
	Toelichting Het aantal afgeronde adressen blijft stijgen. Dit komt vooral doordat een groot gedeelte op norm worden verklaard, zonder dat er een versterking nodig is. Echter onze werkvoorraad neemt elke maand iets toe door LOOV-adressen (Loket Opname op Verzoek). En de uitval binnen de	

	typologieaanpak lijkt hoger dan de verwachting was. Dit zorgt ervoor dat adressen langer moeten wachten op de beoordeling. De Lokale Stuurgroep houdt deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, zodat we de aantallen binnen ons Lokaal Plan van Aanpak behalen. We sturen bij waar het kan, bijvoorbeeld door adressen door te zetten naar Bedrijfsbureau BI. Als het gaat om de financiën, dan loopt alles nog zoals verwacht. Er wordt gebruikt gemaakt van NPG-gelden en gelden vanuit de Bestuurlijke Afspraken van 6 november 2020. We zijn ons bewust van de risico's (onder andere prijsstijgingen) en ook deze ontwikkelingen volgen we nauwlettend.	
Meer grip op de woningmarkt		
	Uitvoering en handhaving van de verhuurdersvergunning	
	Verhuurdersvergunningen die worden aangevraagd, worden adequaat behandeld. Meldingen van Ongewenst Verhuurgedrag worden gedocumenteerd en melders worden verwezen naar instanties als het Steunpunt Huren en het juridisch loket. Bij excessen wordt een onderzoek ingesteld. Handhaving, in de klassieke zin, heeft tot op heden niet plaatsgevonden. In verband met de komst van de Wet Goed Verhuurderschap wordt deze werkwijze niet uitgebreid of aangepast totdat de nieuwe Wet in werking treedt (naar verwachting is dit op 1-1-2023).	
Toevoegen van netto gemiddeld 200 - 240 sociale huurwoningen.		
	We zorgen voor voldoende locaties voor de ontwikkeling van sociale huurwoningen. We zetten in op het naar voren halen van sociaal woningbouwprogramma in onder andere Suikerzijde en de Held 3	
	Toelichting: Er zijn minder locaties beschikbaar dan waar de corporaties investeringsruimte voor hebben. In de versnellingstafel met de corporaties zijn we continu in overleg over aanvullende locaties en verdichting op bestaande locaties.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.3 Wonen

Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
01.3.1 Stimuleren/reguleren woningmrk	3.380	2.530	2.530	0
01.3.2 Doelgroepen	1.949	2.983	2.983	0
01.3.3 Kwaliteit en duurzaamheid	4.405	8.761	8.761	0
01.3.4 Overig Wonen	14.452	15.385	14.686	700
Totaal lasten	**24.186**	**29.659**	**28.960**	**700**

Baten

01.3.1 Stimuleren/reguleren woningmrk	53	53	53	0
01.3.2 Doelgroepen	628	686	685	0
01.3.3 Kwaliteit en duurzaamheid	580	580	580	0
01.3.4 Overig Wonen	15.062	15.062	13.862	-1.200
Totaal baten	**16.323**	**16.381**	**15.180**	**-1.200**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	2.920	2.920	0
Totaal onttrekkingen	0	2.416	2.416	0
Totaal deelprogramma 1.3	**-7.863**	**-13.782**	**-14.284**	**-500**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

1.3.4 Overig wonen	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	700	-1.200	-500

Bouwleges (N 500 duizend euro)
Leges worden geheven om de kosten van het vergunningverleningsproces rondom een omgevingsvergunning te dekken. Hierbij verwachten we dit jaar enerzijds lagere inhuurlasten van 700 duizend euro door de zeer moeizame arbeidsmarkt waarin we niet de gewenste personele capaciteit hebben weten te vinden en de stagnatie in het aantal vergunningsaanvragen.
Anderzijds leidt deze stagnatie in het aantal vergunningsaanvragen tot een lagere verwachte legesopbrengst van 1,2 miljoen euro dit jaar.

Programma 2: Leefomgeving en Veiligheid

Het programma Leefomgeving en Veiligheid richt zich op aangename, geborgen en veilige buurten en dorpen. Daar waar het goed toeven is doordat buren prettig met elkaar samenleven en geen overlast veroorzaken, inwoners gezond zijn en niet in aanraking komen met onveilige en ongewenste situaties. Maar ook waar architectuur, inrichting en beheer en onderhoud van de openbare ruimte zorgen voor een buurt en dorp waar het fijn wonen, werken en verblijven is.

Met het coalitieakkoord blijven we investeren in de leefomgeving en veiligheid. Het herwinnen van de openbare ruimte, het versterken van biodiversiteit, onderhouden en zo nodig vervangen van diverse voorzieningen in de openbare ruimte en het klimaatbestendig maken van de leefomgeving is een aantal van de belangrijke maatschappelijke opgaven. We continueren de koers van de afgelopen jaren. Met het verhogen van het beheerniveau in de noordelijke stadswijken maken we de openbare ruimte aantrekkelijker. Dat zorgt er ook voor dat inwoners zich veiliger voelen in eigen buurt.

Om een stevige impuls te kunnen geven aan de leefbaarheid en veiligheid in heel Groningen, en in het bijzonder in de noordelijke stadswijken, verstevigen we de aanpak van ondermijning door opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport Groningse Praktijken. Daarnaast intensiveren we de inzet van de pandenbrigade en ontwikkelen we een breed programma ‘Preventie met Gezag’ gericht op het voorkomen dat jongeren starten of afglijden in de ondermijnende criminaliteit. Ook zorgen we voor meer toezicht en handhaving in wijken en dorpen en intensiveren we de aanpak van personen met onbegrepen gedrag die een risico vormen voor de veiligheid. Zo werken we aan een aantrekkelijk Groningen waar mensen zich welkom, thuis en veilig voelen.

Deelprogramma 2.1: Kwaliteit van de leefomgeving

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Leefkwaliteit		
Onze leefomgeving is voor mens en dier robuust en veerkrachtig.		
	We stellen de Gemeentelijke Ecologische Structuur vast;	
	Toelichting: We zijn bezig met het herijken en verankeren van de Gemeentelijke Ecologische Structuur, die als beleidskader en als planologisch instrument moet dienen. Ook werken we aan een landschapsbiografie. Beide documenten worden uiterlijk in 2023 vastgesteld.	
In onze leefomgeving vinden wij verblijfskwaliteit belangrijk	In de binnenstad starten we met de herinrichting van de Grote Markt en het Damsterplein	
	Toelichting: Het planproces voor de herinrichting Damsterplein heeft vanwege de pandemie vertraging opgelopen. Dit planproces wordt opgestart; het ontwerp als resultaat is eind 2022 gereed. Naar verwachting start begin 2024 de uitvoering van het ontwerp. De herinrichting van de Grote Markt is gestart in september.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
Toename oppervlakte (ha) verharding waar regen- en afvalwater wordt gescheiden.	6.8	
Toelichting		Vanwege een langere voorbereidingstijd (langer dan verwacht) van aantal projecten halen we 6,8 niet (we halen 4 ha). De financiële effecten (lagere kapitaallasten) zullen bij de realisatie van de

		begroting 2023 zichtbaar worden.

Financiële toelichting

Deelprogramma 2.1 Kwaliteit van de leefomgeving Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	76.387	76.596	79.422	-2.826
02.1.2 Afval en grondstoffen	31.473	31.558	31.619	-61
02.1.3 Leefkwaliteit	3.241	3.994	3.995	0
Totaal lasten	**111.101**	**112.148**	**115.035**	**-2.887**
Baten				
02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	36.894	36.963	37.118	155
02.1.2 Afval en grondstoffen	37.727	37.727	37.792	65
02.1.3 Leefkwaliteit	21	21	21	0
Totaal baten	**74.642**	**74.710**	**74.931**	**220**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	530	891	891	0
Totaal onttrekkingen	120	120	120	0
Totaal deelprogramma 2.1	**-36.869**	**-38.209**	**-40.875**	**-2.666**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

2.1.1 Onderhoud en beheer van de openbare ruimte	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-2.826	155	-2.671

Correctie activering BTW-riolering (N 993 duizend euro)
In december 2021 is de raad per brief geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de waarderingsmethode voor riolering. Uit dit onderzoek is gebleken dat we de bijdrage vanuit riolering aan de algemene middelen te hoog hebben geraamd. Dit resultaat is ontstaan omdat we vanaf 2008 - ten onrechte - de BTW op investeringen riolering als bezit hebben toegevoegd aan onze balans. Deze herstelactie werkt ook door in het jaar 2022. We verwachten een totaal effect van ca. 1 miljoen euro nadelig. Dit bestaat enerzijds uit vrijval van kapitaallasten en anderzijds uit de te hoog geraamde bijdrage aan de algemene middelen.

Verkeersvoorzieningen (N 400 duizend euro)
Voor het onderhoud van verlichting en verkeersvoorzieningen verwachten we een nadelig resultaat van in totaal 400 duizend euro. Enerzijds worden we geconfronteerd met contracten waarin de tarieven hoger liggen en algemene prijsstijgingen als gevolg van de inflatie. Daarnaast zien we ook een toename in het aantal storingen waardoor de lasten hoger zijn.

Wegen (N 193 duizend euro)
Dit verwachte resultaat bestaat uit een aantal onderdelen die hieronder worden toegelicht:

- *Stijging van de energie-en brandstofprijzen (N 300 duizend euro)*;
  Door de stijging van energie- en brandstofprijzen verwachten we een nadelig resultaat van 300 duizend euro.

- *Herstraten (geen afwijking)*
  We verwachten een overschrijding van 300 duizend euro op de apparaatskosten voor het herstraten. Deze overschrijding wordt gedekt door extra opbrengsten uit herstraten van 300 duizend euro.
- *Emissievrij wagenpark (geen afwijking)*
  Met ingang van de begroting 2020 is jaarlijks 300 duizend euro beschikbaar gesteld om vanaf 2023 ons wagenpark emissievrij te hebben. Het gaat hierbij om het vervangen van 128 dienstvoertuigen over meerdere jaren. De prognose is dat eind 2022 van dit budget incidenteel 139 duizend euro vrijvalt. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat de realisatie van kapitaallasten behorende bij deze vervangingen pas ingaat in 2023. We zetten deze middelen in voor de incidentele kosten van het project waterstof.
- *Kapitaallasten gele stenen (V 107 duizend euro)*
  In de begroting 2022 zijn structureel intensiveringsmiddelen beschikbaar gesteld voor de dekking van kapitaallasten behorende bij het investeringsproject vervanging gele stenen binnenstad. Dit gaat om een bedrag van 252 duizend euro. Eind 2022 verwachten we dat hiervan 107 duizend euro incidenteel vrijvalt. Deze vrijval betreft het bedrag dat is opgenomen voor dekking van de kapitaallasten voor de achterloop op de totale investering van 8,6 miljoen euro. Wij verwachten dat de volledige investering in 2022 wordt gerealiseerd. Dan zal ook het volledige kapitaallastenbudget benut zijn en geen vrijval meer optreden op de kapitaallasten.

Kunstwerken en water (N 240 duizend euro)
Ook bij het onderhoud van civiele kunstwerken (o.m. bruggen, kademuren en torens) leiden prijsstijgingen tot een verwacht nadeel van 240 duizend euro.

Straatreinigen (zakelijk) (N 170 duizend euro)
Gebleken is dat we als gemeente het zakelijk straatreinigen niet kostendekkend kunnen uitvoeren. Daarom hebben we een traject opgestart om te onderzoeken op welke onderdelen de focus moet komen te liggen, zodat deze activiteit weer minimaal kostendekkend wordt.

Taakstelling (N 600 duizend euro)
Extra activiteiten voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in onze gemeente zetten sinds langere tijd druk op de bestaande financiële middelen. Dit is de belangrijkste oorzaak waarom we de oude organisatietaakstelling niet in kunnen vullen. Deze taakstelling bevat onder meer een te realiseren bezuiniging op de nominale compensatie.

Organisatieontwikkeling Stadsbeheer (N 100 duizend euro)
Als gevolg van de organisatieontwikkeling bij Stadsbeheer zijn een aantal sleutelfuncties benoemd die al in 2022 ingevuld dienen te worden. Voor een groot gedeelte van de kosten hebben we dekking gevonden, echter resteert voor 2022 een bedrag van 100 duizend euro waarvoor nog geen dekking is.

Overige (V 25 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot voordeel van 25 duizend euro

2.1.2 Afval en grondstoffen	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-61	65	4

Afvalstoffenheffing (geen afwijking)
We verwachten lagere lasten van 222 duizend euro door de lagere bijdrage aan het afvalbrengstation. Deze bijdrage wordt in rekening gebracht bij de gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Regio Centraal Groningen (ARCG). Daarmee verwachten we dit jaar ook geen eindafrekening van de ARCG. Dit levert een voordeel op van 200 duizend euro. De afgelopen jaren is hier wel rekening mee gehouden in de begroting.
Daarnaast verwachten we door de hoge papierprijzen ook een hogere vergoeding van 540 duizend euro voor papier en karton te ontvangen.

Voor de kwijtscheldingslasten is de verwachting dat deze 350 duizend euro hoger uit gaan vallen dan begroot.
Tot slot zorgt het ontvangen dividend van vuilverwerker Omrin voor verwachte hogere baten van 180 duizend euro.
Resultaten op afvalverwerking worden jaarlijks verrekend met de daarvoor bestemde voorziening om schommelingen in het tarief voor afvalstoffenheffing te voorkomen.
Dit betekent dat Het verwachte positieve resultaat van in totaal 792 duizend euro aan het einde van het jaar gedoteerd wordt aan de voorziening Afvalstoffenheffing, waarmee het verwachte resultaat uitkomt op 0 euro.

Overige (V 4 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 4 duizend euro.

Deelprogramma 2.2: Veiligheid

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Maatschappelijke onrust en polarisatie		
Nauwere samenwerking op het gebied van preventie, netwerkvorming en vroegtijdige signalering en interventie om problematisch gedrag te voorkomen.	We breiden onze weerbaarheidstrainingen BOUNCE uit	
	Toelichting: We trainen een vergelijkbaar aantal mensen in vergelijking tot vorig jaar.	

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Effectieve verbinding tussen veiligheid en zorg		
Meer aansluiting tussen veiligheid- en zorgprofessionals op het gebied van personen met verward gedrag én een gevaarrisico.	Daar waar gemeentelijke, zorg- en justitiële partners wel met dezelfde woorden spreken, maar niet altijd in dezelfde taal, om vervolgens als schakel te fungeren naar de GGZ, Veiligheidshuizen, meldpunten acuut en niet-acuut en relevante partners in de regio	
	Toelichting: door personeelstekorten, een krappe arbeidsmarkt en lopende casuistiek hebben we dit minimaal tot uitvoering kunnen brengen.	
	We introduceren crisiskaarten 2.0. Het opstellen van een crisiskaart helpt mensen die risico lopen om inzicht te krijgen in hun eigen herstel én om zelf de regie te houden op het moment dat het mis gaat. Dit is onderdeel van het sociaal perspectiefplan en deelprogramma 3.3. Welzijn, gezondheid en zorg.	
	Toelichting: Uit onderzoek vanuit het *Meerjarenprogramma Mensen met een psychische kwetsbaarheid of handicap* is	

	gebleken dat de regionale crisiskaart niet de juiste interventie is, voornamelijk door het ontbreken van draagvlak en bekendheid. Zorgpartijen hebben vaak met hun cliënten een crisisplan waarin staat hoe te handelen bij een (dreigende) crisis/terugval. Met MEE Groningen (licentiehouder) en WIJ Groningen bekijken we of de Hulpkaart meer passend is omdat hiermee een bredere doelgroep wordt bereikt, niet alleen (acute) psychiatrie, maar bijvoorbeeld ook NAH, OCD of ander onbegrepen gedrag.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 2.2 Veiligheid Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
02.2.1 Ondermijning	312	770	431	340
02.2.3 Maatschappelijke onrust en pol	505	505	505	0
02.2.4 Veiligheid en Zorg	1.645	2.265	2.099	166
02.2.5 Veilige leefomgeving	7.480	7.818	7.818	0
02.2.6 Crisisbeheersing en brandweer	20.908	20.882	21.231	-349
Totaal lasten	**30.850**	**32.241**	**32.084**	**157**
Baten				
02.2.1 Ondermijning	0	0	0	0
02.2.3 Maatschappelijke onrust en pol	0	0	0	0
02.2.4 Veiligheid en Zorg	530	531	554	23
02.2.5 Veilige leefomgeving	2.774	2.724	2.952	228
02.2.6 Crisisbeheersing en brandweer	17	17	17	0
Totaal baten	**3.321**	**3.272**	**3.523**	**251**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 2.2	**-27.529**	**-28.969**	**-28.561**	**408**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

2.2.1 Ondermijning	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	340	0	340

Meerjarig project Wietexperiment (V 340 duizend euro)

Het experiment gesloten coffeeshopketen is een meerjarig project dat bestaat uit een voorbereidingsfase en een vierjarige experimenteerfase. De bekostiging voor dit project loopt al vanaf 2020.

Op dit moment zitten we nog steeds in de voorbereidingsfase. Door vertraging op landelijk niveau duurt deze voorbereidingsfase langer dan gepland. De huidige planning is dat de experimenteerfase op zijn vroegst in het tweede kwartaal van 2023 van start gaat. Hierdoor zijn de bestedingen achtergebleven en is

nog 502 duizend euro beschikbaar. Van deze middelen verwachten we 162 duizend euro dit jaar te besteden. Het restant van de middelen blijft beschikbaar voor het meerjarig project.

2.2.4 Veiligheid en Zorg	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	166	23	189

Zorg- en Veiligheidshuis Groningen (V 189 duizend euro)
Het Zorg- en Veiligheidshuis Groningen (ZVHG) is een regionaal samenwerkingsverband waar medewerkers van gemeenten, justitie en zorg samenwerken aan een veiliger samenleving. Het ZVHG zit momenteel in een transformatiefase. Dit jaar zetten we stappen om de ondersteunende ICT-systemen te vervangen en de personele bezetting op orde te brengen. Vanuit het rekeningresultaat 2021 is dit jaar 425 duizend euro beschikbaar als buffer. Deze bestaat uit de extra middelen voor de aanpak van personen met verward gedrag (345 duizend euro) en het resterende voordelige resultaat van het ZVHG over 2021 (80 duizend euro). In 2022 wordt voor de transformatie een deel van deze buffer benut. Het resterende deel van 189 duizend euro blijft beschikbaar om eventuele tegenvallers voor de jaren hierna te kunnen opvangen.

2.2.6 Crisisbeheersing en brandveiligheid	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-349	0	-349

Bijdrage Veiligheidsregio (N 349 duizend euro)
Op 2 juli 2021 is in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen (VRG) de beleidsbegroting voor het jaar 2022 vastgesteld. Na het opstellen van deze beleidsbegroting heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die herziening noodzakelijk maken. Voor onze gemeente is hierdoor sprake van een stijging van de bijdrage aan de VRG met 349 duizend euro. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de actualisatie van de prijs- en loonindexatie en de gewijzigde OOV-sleutel conform eerder gemaakte afspraken.

Programma 3: Vitaal en Sociaal

Het aantal mensen in de bijstand loopt verder terug waarbij we ons blijven inzetten op de ontwikkeling van mensen. Ook helpen we Oekraïners aan het werk. Door uitvoering te geven aan de energietoeslag en de individueel bijzondere bijstand dempen we de gevolgen. De individueel bijzondere bijstand is bedoeld voor mensen die buiten de doelgroep van de toeslag vallen (waaronder studenten) of voor wie de toeslag ontoereikend is. Ook via de GKB helpen we inwoners met financiële problemen.

De opvang en ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen is een complexe en omvangrijke opgave die meerdere deelprogramma's raakt en vraagt om een integrale aanpak, zowel binnen de gemeente als met samenwerking- en ketenpartners. Vanuit welzijn, gezondheid en zorg ligt de focus op het toegankelijk maken van de basiszorg voor deze mensen. Ook wordt gewerkt aan het creëren van adequate zorgroutes (fysieke en geestelijke gezondheidszorg), ondersteuning bij uiteenlopende praktische ondersteuningsvragen en dagbesteding. De komst van Oekraïners leidt ook tot het creëren van extra onderwijsvoorzieningen voor deze groep. In goed overleg met een aantal schoolbesturen hebben we op verschillende locaties in de gemeente klassen ingericht voor deze leerlingen, te financieren uit verschillende geldstromen van het Rijk naar zowel schoolbesturen als gemeente (onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en voorschoolse educatie).

Ook de aanpak van opgelopen leerachterstanden ten gevolge van Covid komt steeds meer op stoom, al is de toegenomen krapte op de arbeidsmarkt (binnen onderwijs en kinderopvang, maar ook bij partijen die de interventies moeten uitvoeren) een aandachtspunt. Voor de uitvoering van de plannen heeft het Rijk de duur van het Nationaal Programma

Onderwijs verlengt. Dit geeft ons de mogelijkheid om ook na het huidige schooljaar nog een deel van de middelen te besteden.

Wij versterken de passende ondersteuning aan kwetsbare inwoners door systeemwijzigingen aan te brengen in de jeugdhulp en de Wmo. De gebiedsgerichte aanbesteding voor de huishoudelijke hulp is afgerond en we bevinden ons nu in de implementatiefase. De inkoopprocedure voor Beschermd Wonen loopt op schema. Het inkoopdocument is gepubliceerd en we bevinden ons nu in de fase van inschrijvingen door aanbieders. Beide contractperiodes zullen ingaan op 1 januari 2023. Met SAMEN creëren we voorwaarden voor meer passende, samenhangende en adequate ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen.

We zien dat de bezoekersaantallen bij de zwembaden en ijsbaan een stijgende lijn hebben. Het aantal bezoekers is nog niet terug op het niveau van voor corona (2019). In 2022 zijn we, naast het bestaande Jeugdfonds voor Sport en Cultuur, gestart met het Volwassenfonds voor Sport en Cultuur. Direct vanaf de start van dit fonds worden veel aanvragen gedaan door minima. Dit draagt bij aan het verlagen van de drempel om te sporten en bewegen.

De ingrijpende maatregelen tegen het coronavirus hebben nog steeds grote gevolgen voor de culturele sector. De bezoekcijfers trekken weer aan maar blijven met name in de musea en bij klassieke muziek nog achter. Op de culturele arbeidsmarkt zien we grote tekorten in de productie, marketing en techniek. Ook zien we oplopende energielasten bij culturele instellingen zoals Forum, SPOT en het Groninger Museum. We zijn met de sector, het Rijk, de provincie en de Kunstraad in gesprek over onze inzet voor herstel van de cultuursector, met aandacht voor talent en vernieuwing.

Deelprogramma 3.1: Werk en inkomen

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Werk en activering		
Maatschappelijke participatie		
• Meer inwoners in een uitkeringssituatie met daarbij een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt worden geactiveerd en doen mee via verschillende vormen van maatschappelijke participatie; • Personen met een SW indicatie of een NB indicatie zijn actief binnen een Nieuw Beschut omgeving of met een LKS subsidie bij een werkgever.	Met 'Kansen in Kaart' leggen en houden we contact met inwoners, brengen ze in beeld of verwijzen hen door naar vervolgtrajecten. Door in te zetten op herstel van vertrouwen realiseren we een betere bereikbaarheid van langdurig werkzoekenden	
	Toelichting *Door corona hebben we een achterstand opgelopen om contact te onderhouden met inwoners. We zijn bezig met een inhaalslag. Dat gaat goed, maar weten niet of het voldoende is om eind van het jaar de doelstelling te behalen.*	
	Voor inwoners die niet regulier aan het werk kunnen en baat hebben bij een vertrouwde, voor hun passende omgeving, om zo toch actief te kunnen zijn bieden we plekken aan bij bijvoorbeeld het instroomportaal (binnen het Gebiedsondersteunend Netwerk GON)	
	Toelichting *Het aanbod van sociale activeringstrajecten sluit niet altijd goed aan op de vraag van de*	

	doelgroep. We zijn hierover in overleg met betrokken partijen.	
	We geven invulling aan het quotum van het Rijk voor nieuw beschut	
	Toelichting De instroom is toegenomen en we maken een inhaalslag op de door corona ontstane achterstand in de afgelopen 2 jaar. De ontwikkelingen zien er gunstig uit, en we verwachten het quotum nagenoeg te halen. In 2023 verwachten we weer op het niveau van het quotum te komen.	

Wat willen we bereiken **Resultaat**	**Wat gaan we daar voor doen** **Activiteit**	**Behalen we onze doelen**
Inkomensondersteuning en schuldhulpverlening Werk en activering		
Uitkeringen en minimaregelingen		
• Meer huishoudens die onder of rond het sociaaleconomisch minimum (dreigen te) geraken hebben financiële rust en stabiliteit en zijn daardoor beter in staat grip op het eigen leven te houden en aan verschillende facetten van het leven actief te (blijven) participeren.	We bieden huishoudens die (tijdelijk) niet in de mogelijkheid zijn om (volledig) zelfstandig een gezond financieel huishouden te kunnen draaien - vanwege geen of ontoereikend inkomen uit werk of andere financieel belemmerende omstandigheden - via diverse inkomensondersteunende regelingen tijdige en rechtmatige financiële en materiële aanvulling c.q. compensatie om in het levensonderhoud te kunnen (blijven) voorzien	
	Toelichting *De activiteiten voeren we uit maar door de inflatie en de gestegen energiekosten komen steeds meer huishoudens in de problemen. We zijn bezig met een aanvullend koopkrachtpakket voor onze inwoners, waarmee we een overbrugging willen bieden totdat het landelijke koopkrachtpakket (per 1 januari 2023) ingaat.*	
	Een belangrijke basis hierin vormt de bijstandsuitkering, daarnaast kan aanvullend worden gedacht aan de bijzondere bijstand, collectieve zorgverzekering, etc. Ook ondersteunen we noodvoorzieningen zoals de voedselbank en kledingbanken	
	Toelichting *Het is op dit moment onduidelijk of de inzet die we plegen voldoende is om huishoudens te ondersteunen en daarmee het resultaat te bereiken. Met het aanvullende koopkrachtpakket verwachten we onze inwoners extra te kunnen ondersteunen.*	
Integraal armoedebeleid		

• Meer huishoudens die onder of rond het sociaaleconomisch leven kunnen actief (blijven) participeren aan verschillende facetten van het leven, waardoor sociale uitsluiting, gezondheidsverschillen en/of ontwikkelingskansen voor kinderen kunnen worden beperkt; • Meer huishoudens zien kans - met aanvullende ondersteuning zo lang als nodig - de regie over het eigen leven te herwinnen en de eigen financiële redzaamheid te versterken.	We bieden minimagezinnen met kinderen voorzieningen, zoals een laptop, een schoolontbijt, of mogelijkheden tot sport, zodat kansenongelijkheid bij kinderen in armoede kan worden beperkt	
	Toelichting We helpen minimagezinnen maar de inflatie en de gestegen energiekosten zijn van invloed op de financiële situatie van huishoudens. Daarmee dragen we bij aan het resultaat maar weten niet of dit voldoende is.	
	We bieden - in samenwerking met andere partners - huishoudens in armoede via de 'Stadjerspas' de mogelijkheid om toch op een betaalbare, laagdrempelige wijze mee te kunnen (blijven) doen aan activiteiten ter ontspanning en ontplooiing, om zo deel op volwaardige wijze aan het sociale leven deel te kunnen nemen	
	Toelichting We voeren de activiteiten uit maar de inflatie en de gestegen kosten hebben een grote impact op de financiële situatie van huishoudens.	
	We bieden op verschillende wijze huishoudens in armoede op maat gerichte ondersteuning, waarin telkens het opbouwen van vertrouwen, het bieden van perspectief en het denken vanuit de eigen behoeften/mogelijkheden het vertrekpunt zijn. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van 'buddy's', 'mobility mentoring', brugfunctionarissen	
	Toelichting We voeren de activiteiten uit maar de inflatie en de gestegen kosten zijn van invloed op de financiële situatie van huishoudens.	
Schuldhulpverlening		
• Minder huishoudens raken in een financieel kwetsbare - of zelfs (problematische) schuldensituatie; • Daar waar dit wel gebeurt willen we de financiële situatie door tijdige en gerichte ondersteuning eerder stabiliseren en - daar waar mogelijk -laten leiden tot (financieel) herstel en een hogere uitstroom naar een financieel gezonde, zelfstandige, situatie.	We voeren via onder andere voorlichting en financiële educatie (budget-coaching) activiteiten uit die gericht zijn op het voorkomen of beperken van financieel kwetsbare situaties. Daarnaast geven we vorm aan de nieuwe wettelijke taak 'vroegsignalering', waarbij we bij signalen van bijvoorbeeld betalingsachterstanden van vaste lasten, huur, energie, water en zorgpremie pro-actief een hulpaanbod kunnen doen aan inwoners.	
	Toelichting	

	We maken ons grote zorgen over de sterk gestegen energieprijzen en toegenomen inflatie. Het wordt steeds lastiger om het budget van de klant rond te krijgen en schuldenregelingen te laten slagen.	
	We bieden (integrale) schuldhulpverlening aan huishoudens met (problematische) schulden, dit doen we door middel van onder meer budgetbeheer, euro-coaching (jongeren), schuldregeling (o.m. collectief schuldregelingen), sociale kredietverlening en (indien noodzakelijk) beschermingsbewind. Ook zetten we in op het verkorten van budgetbeheertrajecten door de inzet van saneringskredieten en (indien nodig) het doorbraakfonds. Tot slot richten we ons op het leveren van nazorg zo lang als nodig	
	Toelichting Krapte op de arbeidsmarkt zorgen er voor dat de werkdruk bij de GKB toe neemt. Prijsstijgingen van voedsel en energie maken het lastiger om budgetbeheer succesvol toe te passen.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
1. Werk en activering		
Aantal personen met een bijstandsuitkering dat uitstroomt naar:		
• Een regulier betaalde baan	1.000	
Toelichting: *De uitstroom naar werk is lager dan verwacht. Dat heeft de volgende oorzaken: 1) Het totale bijstandsvolume is gedaald; 2) in 2021 zijn relatief weinig mensen ingestroomd en de instroom nu is ook laag; 3) We zetten nu o.a. met het Werk- & Ontwikkelprogramma in op inwoners die langer in de bijstand zitten en het duurt ook langer voordat we daar de resultaten van terug zien. We zijn voortvarend verder gegaan met het nieuwe Werk- en Ontwikkelprogramma dat begin dit jaar is vastgesteld. Het bestand is weerbarstiger. Daarnaast hebben we ingezet op het aan het werk helpen van mensen uit Oekraïne. Deze mensen hebben geen uitkering en zijn niet terug te vinden in deze doelstelling. Begin aug waren er ongeveer 650 Oekraïners in de leeftijd van 18-67 jaar in Groningen. Daarvan heeft circa 60% werk.*		
• Een opleiding	200	
Toelichting: *De instroom in de bijstand van jongeren is heel laag waardoor ook de uitstroom naar een opleiding achterblijft.*		
Aantal plaatsing met betrekking tot.:		
• Een beschutte werkplek 'Nieuw' (in het kader van de P-wet)	152	

Toelichting: *De instroom is toegenomen en we maken een inhaalslag op de door corona ontstane achterstand in de afgelopen 2 jaar. De ontwikkelingen zien er gunstig uit, en we verwachten het quotum nagenoeg te halen. In 2023 verwachten we weer op het niveau van het quotum te komen.*		
% Inwoners (met uitkering) dat via het traject Kansen in Kaart in beeld is	92%	
Toelichting: *Door corona hebben we te maken gekregen met een achterstand. Deze zijn we aan het inhalen. Dat gaat goed maar weten niet of het voldoende is om de doelstelling te halen.*		
2. Inkomensondersteuning en schuldhulpverlening		
Aantal personen met een uitkering levensonderhoud in het kader van de Participatiewet (bijstand):		
• Waarvan aantal (of %) personen met bijstand dat parttime inkomsten heeft uit arbeid	Toename	
Toelichting: *Aantal personen met parttime inkomsten blijft achter omdat de instroom in de bijstand minder is en de huidige doelgroep met een uitkering op meerdere leefgebieden belemmeringen ervaart waardoor werk op korte termijn niet haalbaar is.*		
• Waarvan aantal (of %) personen met bijstand dat behoort tot de groep verkerend in een langdurig financieel afhankelijke situatie (>=3 jaar)	Afname	
Toelichting: *Deze indicator is er pas sinds dit jaar. We kunnen wel vergelijken met Q1 van dit jaar (7495 van de 10210 = 73,41%). Het is nu 7.384 van de 10085 = 73,00%, dus vrijwel gelijk gebleven. Omdat de indicator nieuw is, is het nog te vroeg om te zeggen wat dit voor het hele jaar zal betekenen.*		
Aantal personen dat gebruik maakt van één of meerdere (aanvullende) inkomensondersteunende minimaregelingen	Toename	
Toelichting: Deze indicator is nieuw. (In het verleden keken we naar het aantal verstrekte inkomensregelingen.) We kunnen dus niet vergelijken maar wel kijken naar Q1 van dit jaar. In Q1 was dit aantal 3.650 van de 9.713 = 37,58%. In Q2 was het 2353 van de 9598 = 24.52%. Er is dus sprake van een daling. Dit kan een momentopname zijn. Wel zien we al jarenlang een gestage daling in het gebruik van de regelingen. De oorzaak hiervan weten we niet. *Deze cijfers staan los van de energietoeslag die wordt verstrekt. Ruim 12.000 huishoudens hebben deze ambtshalve toegekend gekregen. Daarnaast zijn er tot en met Q2 ongeveer 6.500 individuele aanvragen ingediend.*		
Percentage geslaagde 'minnelijke' schuldregelingen	84%	
Toelichting: Oorzaken hiervan zijn onder andere de weigerachtige opstelling van verschillende schuldeisers in verband met de gevolgen van corona, de ontstane inflatie en de omstandigheid dat het moeilijker is passende aflossingsvoorstellen aan schuldeisers te doen in verband met ontoereikende budgetten van inwoners (door inflatie en hogere energielasten is de verhouding tussen inkomsten en uitgaven in veel gevallen scheef geraakt en bestaat er niet of nauwelijks aflossingsruimte voor schulden). Aan de andere kant gaan schuldeisers (en de rechtbank) minder snel akkoord met schuldregelingsvoorstellen of inzet van saneringskredieten, omdat er krapte is op de arbeidsmarkt (dus meer werkgelegenheid) en daarom de verwachting bestaat dat inkomens (en dus de aflossingsruimte) van inwoners op termijn kunnen worden vergroot. We denken door inwoners tijdig te wijzen op inkomensondersteunende maatregelen (waar onder energietoeslag en bijzondere bijstand) en mogelijkheden van ondersteuning bij het vinden van werk, dat inkomens wellicht kunnen worden vergroot en het slagingspercentage van schuldregelingen door het doen van voor schuldeisers passender voorstellen kan groeien. Of we hiermee de 84% halen is echter nog niet te zeggen.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.1 Werk en inkomen Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
03.1.1 Werk en activering	64.389	78.920	75.149	3.770
03.1.2 Inkomen en armoedeverlichting	213.760	237.544	241.488	-3.943
Totaal lasten	**278.149**	**316.464**	**316.637**	**-173**
Baten				
03.1.1 Werk en activering	15.026	20.013	21.335	1.322
03.1.2 Inkomen en armoedeverlichting	166.698	166.698	172.279	5.581
Totaal baten	**181.724**	**186.710**	**193.614**	**6.903**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	737	737	0
Totaal onttrekkingen	340	2.077	2.077	0
Totaal deelprogramma 3.1	**-96.085**	**-128.414**	**-121.683**	**6.730**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

3.1.1. Werk en activering	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	3.770	1.322	5.093

Programma Werk in Zicht (V 2,9 miljoen euro)
Werk in Zicht (WIZ) is een regionaal samenwerkingsverband voor de arbeidsmarktregio Groningen. We verwachten voor de regionale activiteiten van WIZ een voordeel van 2,9 miljoen euro. Het betreft middelen voor een meerjarig actieplan die, conform de meerjarenbegroting van WIZ, vanaf 2023 ingezet worden.

Inburgering (V 1,6 miljoen euro)
Op basis van de verwachte aantallen asielmigranten en gezinsmigranten in 2022 ontvangen we van het Rijk een bijdrage van 2,8 miljoen euro voor inburgeringsvoorzieningen. Deze middelen dienen ter dekking van de kosten die we de komende 3 jaar maken om statushouders die dit jaar beginnen met inburgeren volwaardig mee te laten doen in de samenleving. We verwachten in 2022 hiervan 1,4 miljoen euro in te zetten; de resterende 1,4 miljoen zullen we de komende jaren inzetten. Daarnaast verwachten we een voordeel van 0,2 miljoen euro doordat we in de septembercirculaire 2022 extra middelen ontvangen voor de uitvoering, maar vooralsnog niet verwachten de formatie uit te moeten breiden.

Sociale Werkvoorziening (V 462 duizend euro)
Per saldo realiseren we op de Sociale Werkvoorziening (SW) een voordeel van 462 duizend euro. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

Omzet SW (N 549 duizend euro)
De omzet SW is 549 duizend euro lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere detacheringsomzet (469 duizend euro) als gevolg van ziekteverzuim, omzetderving door corona (met name in het eerste kwartaal), de seniorenregeling en minder gedetacheerde productieleiders bij Stadsbeheer. Daarnaast is de productieomzet 80 duizend euro lager als gevolg van diverse oorzaken.

Materiaalkosten (N 106 duizend euro)
We verwachten door prijsstijgingen een nadeel van 106 duizend euro op de materiaalkosten.

Loonkosten SW (N 162 duizend euro)
De loonkosten SW vallen hoger uit doordat de uitstroom van WSW-ers lager is dan we bij het opstellen van de begroting hadden verwacht (nadeel 433 duizend euro). Dit nadeel wordt voor 248 duizend euro gecompenseerd doordat de budgettoename vanuit de WSW-subsidie hoger is dan de loonstijging door indexatie. Daarnaast verwachten we een voordeel van 23 duizend euro op transitievergoedingen en de LIV (Lage-Inkomensvoordeel).

Loonkosten Nieuw beschut (V 910 duizend euro)
De loonkosten Nieuw Beschut vallen net als in 2021 lager uit dan begroot. Dit heeft onder andere te maken met lagere sociale lasten door lagere sociale premies en doordat we als gevolg van het hoge ziekteverzuim meer ziektegelden ontvangen dan verwacht.

Huisvesting Hooghoudtstraat (V 260 duizend euro)
Vanuit 2021 is 640 duizend euro beschikbaar gesteld enerzijds voor extra huisvesting als gevolg van het stoppen van de samenwerking met Niemeijer BV (BIS) en anderzijds voor extra ruimte in de locatie in de Hooghoudtstraat als gevolg van de coronamaatregelen. We verwachten hiervan 327 duizend euro in te zetten. Daarnaast is in 2022 incidenteel 53 duizend euro bestemd voor dekking van huisvesting Centrum naar Werk. Doordat de medewerkers van BIS, met aanpassingen aan de panden, ondergebracht konden worden aan de van der Hoopstraat en de Hooghoudtstraat verwachten we per saldo een voordeel van 260 duizend euro ten opzichte van het budget.

Overige SW (V 109 duizend euro)
De overige SW verschillen tellen op tot een voordeel van 109 duizend euro.

Breed offensief (V 304 duizend euro)
In de septembercirculaire 2021 hebben we 377 duizend euro breed offensief toegekend gekregen om de administratieve werkprocessen rondom loonkostensubsidie, het uniformeren van loonwaardebepalingen en werkgeversdienstverlening te stroomlijnen om zo meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. We verwachten hiervan in 2022 73 duizend euro uit te geven aan ICT en personeelskosten, het restant is bestemd voor 2023.

Re-integratie budget (N 168 duizend euro)
Per saldo verwachten we op het re-integratie budget een nadeel van 168 duizend euro. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een tekort van 503 duizend euro op de 'Projecten Werk', met name als gevolg van een nadeel op het contract met Workconnection.
Aan de andere kant verwachten we een voordeel van 205 duizend euro op de participatiebanen. In de begroting zijn we uitgegaan van gemiddeld 400 participatiebanen, met de verwachting aan het eind van het jaar 500 participatiebanen te kunnen realiseren. Waar we voorheen de participatiebaan inzetten voor iedereen (onder bepaalde voorwaarden), zetten we deze nu in voor cliënten die zich in een periode verder willen ontwikkelen als een tweede stap na een (sociaal) activeringstraject, om daarmee die ontwikkeling voort te zetten. Hierdoor worden er ten opzichte van eerdere jaren minder cliënten op een participatiebaan geplaatst. Momenteel zijn er ongeveer 300 participatiebanen gerealiseerd en we verwachten dat dit aantal in 2022 nauwelijks meer zal wijzigen.
Ten slotte verwachten we een voordeel van 130 duizend euro op de overige onderdelen binnen het re-integratie budget.

Overige verschillen (N 47 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een nadeel van 47 duizend euro.

3.1.2. Inkomen en armoedeverlichting	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-3.943	5.581	1.638

BUIG (V 10,8 miljoen euro)
Op 1 oktober 2021 bleek bij de publicatie van het voorlopig budget 2022 dat het budgetaandeel voor 2022 aanzienlijk hoger was dan in 2021. Op basis daarvan verbetert het verwachte BUIG-resultaat voor 2022 ten opzichte van de begroting met 8,4 miljoen euro. Daarnaast is zowel in Groningen als landelijk het aantal uitkeringen in de afgelopen periode sterk gedaald, waarbij de daling in Groningen relatief groter was dan elders in het land. Inmiddels is op Prinsjesdag het definitieve BUIG-budget bekendgemaakt. Vanwege de landelijke daling van bijstandsuitgaven is het gemeentelijke budget gedaald, maar deze daling (1,5 miljoen euro) blijkt minder groot te zijn dan de daling van de bijstandsuitgaven in Groningen (3,8 miljoen euro); per saldo levert dit een aanvullend voordeel op van 2,3 miljoen euro. Ten slotte verwachten we een voordeel van 0,1 miljoen euro aan bijstandsbaten (terugvorderingen e.d.). De voordelen op de BUIG tellen op tot een saldo van 10,8 miljoen euro. Per saldo verwachten we daardoor over 2022 een nadeel op de BUIG van 2,8 miljoen euro omdat we in de begroting zijn uitgegaan van een nadeel van 13,6 miljoen euro.

Energietoeslag en energiearmoede (V 6,1 miljoen euro)
Via de mei- en septembercirculaires 2022 ontvangen wij van het Rijk in totaal 31,1 miljoen euro voor de uitkering van energietoeslagen van 1.300 euro per huishouden. Wij gaan ervan uit dat iedereen die recht heeft op deze toeslag een aanvraag indient (20.600 aanvragen) en verwachten daardoor 27 miljoen euro uit te geven aan toeslagen en uitvoeringskosten. Dit betekent dat wij verwachten 4,1 miljoen euro niet in te zetten in 2022. Maar mocht er sprake zijn van niet-gebruik dan wordt dit bedrag nog hoger. Daarbij is nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn van de uitspraak van de rechtbank in Arnhem over energietoeslagen voor studenten. De eventuele effecten hiervan zijn nog niet verwerkt in deze prognose.
Daarnaast hebben we in 2022 2,0 miljoen euro aan extra middelen beschikbaar vanuit de TONK-gelden 2021 (de regeling 'Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten' van het Rijk). Deze middelen zijn bestemd voor inwoners die door de oplopende elektriciteits- en gasprijzen te maken hebben met energie-armoede en voor wie de energietoeslag onvoldoende is om de achteruitgang in inkomen te compenseren. In het eerste half jaar van 2022 is er echter minimaal aanspraak gemaakt op deze regeling. Ook in het tweede half jaar verwachten wij weinig aanvragen, deels omdat de energietoeslag in juni is verhoogd van 800 euro naar 1.300 euro, en deels omdat de kostenverhogingen via hogere voorschotbedragen of eindafrekeningen van energieleveranciers nog niet voor alle inwoners in 2022 in beeld zullen zijn. We verwachten daarom de extra middelen van 2,0 miljoen euro niet in te zetten in 2022.

Noodpakket energiekosten en inflatie (N 14,1 miljoen euro)
Het college maakt zich zorgen over de gevolgen van de stijging van de energiekosten en de hoge inflatie voor inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers in onze gemeente. We zien de financiële problemen en de daarmee samenhangende onzekerheid en stress toenemen. Het kabinet neemt momenteel een groot aantal maatregelen om hier iets aan te doen. Veel van die maatregelen gaan echter pas in op of na 1 januari 2023 en er is nog veel onduidelijkheid over wat deze precies betekenen voor verschillende groepen inwoners, ondernemers en instellingen. Veel inwoners en een deel van de instellingen en bedrijven kunnen hier niet op wachten en hebben nú ondersteuning nodig. Er is een tijdelijk noodpakket ontwikkeld waarvan de kosten 14,1 miljoen euro bedragen. Het Rijk heeft ook nog aanvullend beleid in ontwikkeling. Mocht blijken dat het Rijk voor onderdelen van dit pakket alsnog middelen beschikbaar stelt dan beschouwen we deze rijksmiddelen als dekking voor de betreffende maatregel. Als dit zich voordoet ontstaat er ruimte om lokale middelen anders in te zetten. Hiermee wil het college flexibel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

VASD (N 2,6 miljoen euro)
Het nadeel heeft betrekking op de lasten voor het meerjarig project 'Vernieuwing applicaties sociaal domein (VASD)' die we 2022 zullen maken. Deze implementatiekosten worden vanaf 2023 terug verdiend door een besparing op de licentiekosten en door besparingen in het primair proces als gevolg van efficiency.

Bedrijfsvoering (V 1,0 miljoen euro)
Het voordeel op de bedrijfsvoering wordt grotendeels veroorzaakt door onderbezetting op de inkomensafdelingen. Deze onderbezetting zorgt voor een vacatureruimte van 700 duizend euro. Van deze vacatureruimte gaan we 81 duizend euro inzetten voor de inhuur van uitzendkrachten. Daarnaast ontvangen wij incidenteel hogere detacheringsvergoedingen dan begroot van 210 duizend euro. Verder verwachten we op de overige bedrijfsvoeringsbudgetten een voordeel van 170 duizend euro. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt doordat de bijdrage aan de vorming van een Gemeenschappelijke Backoffice Inkomen (GBI) is komen te vervallen (85 duizend euro) en door een incidentele bijdrage voor administratieve werkzaamheden (100 duizend euro).

Wet Kinderopvang (N 349 duizend euro)
De voorziening Wet Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie is onder andere bedoeld ter overbrugging naar de reguliere jeugdzorg. Wij verwachten in 2022 een tekort van 349 duizend euro. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat de uitgaven toenemen als gevolg van langere wachtlijsten in de GGZ. Daarnaast hebben mensen met een ernstige psychiatrische aandoening een langer behandeltraject nodig waardoor ook langer kinderopvang noodzakelijk is.

Schuldhulpverlening (V 262 duizend euro)
Het structurele tekort van 1,5 miljoen euro op de personele inzet schuldhulpverlening kunnen we in 2022 grotendeels dekken vanuit incidentele middelen (rijksmiddelen voor corona en incidentele middelen vroegsignalering). Deze incidentele middelen vervallen vanaf 2023. Door extra inkomsten van klanten beschermingsbewind, inkomsten vanuit detacheringen en zwangerschapsgelden verwachten we in 2022 per saldo een voordeel van 262 duizend euro op schuldhulpverlening.

Overige wettelijke regelingen (V 147 duizend euro)
Sinds 2021 maakt de afdeling Zelfstandigen & Kwaliteit gebruik van een tool waarmee de medewerkers zelf de eenvoudige levensvatbaarheidsonderzoeken kunnen uitvoeren. Dit levert een besparing op van naar schatting 147 duizend euro.

Uitvoeringskosten TOZO (V 112 duizend euro)
Wij verwachten 112 duizend euro lagere uitvoeringskosten TOZO. Dit komt vooral omdat we minder personeel hebben ingezet dan verwacht.

Overige verschillen (V 220 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 220 duizend euro en betreffen onder meer een voordeel op de uitvoeringskosten van de kindertoeslagenaffaire (83 duizend euro).

Deelprogramma 3.2: Onderwijs

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
% schoolverzuimers dat succesvol is teruggeleid naar het onderwijs (schooljaar)	Toename	
Toelichting: *We hebben op dit moment nog geen definitief beeld van het aantal jongeren (langdurig relatief verzuimers) dat in het afgelopen schooljaar is teruggeleid naar school. Er is daarom een kans dat we de beoogde groei niet halen.*		
Prestaties in het primair onderwijs in vergelijking met het landelijk gemiddelde:		

• leerwinst taal groep 2	> 80%	
Toelichting: *Doordat steeds minder basisscholen een taaltoets afnemen in groep 2 zullen de resultaten die de jaarlijkse meting opleveren minder betrouwbaar zijn. Er wordt daarom gewerkt aan een nieuwe monitor die de ontwikkeling van doelgroepkinderen beter in beeld brengt.*		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.2 Onderwijs Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
03.2.1 Onderwijskansen	28.122	30.705	30.141	564
03.2.2 Voorkomen schooluitval	4.105	4.201	4.201	0
Totaal lasten	**32.227**	**34.906**	**34.342**	**564**
Baten				
03.2.1 Onderwijskansen	9.011	11.685	12.051	366
03.2.2 Voorkomen schooluitval	1.438	1.533	1.533	0
Totaal baten	**10.449**	**13.218**	**13.584**	**366**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	2.327	2.966	2.966	0
Totaal onttrekkingen	625	625	625	0
Totaal deelprogramma 3.2	**-23.480**	**-24.029**	**-23.099**	**930**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

03.2.1 Onderwijskansen	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	564	366	930

Onderwijskansen (V 935 duizend euro)
We verwachten een voordeel op taalinterventies van 735 duizend euro. De rijksbijdrage voor peuteropvang voor 2022 is verhoogd, waardoor we de peuteropvang grotendeels vanuit rijksmiddelen kunnen financieren. We hoeven daardoor minder gemeentelijke middelen in te zetten. Daarnaast zien we dat, door de problemen op de arbeidsmarkt, het voor kinderopvang- en onderwijsorganisaties steeds lastiger is om aan personeel te komen en daarmee een aanbod te doen aan ouders.
Op basis van de inschatting van de GGD verwachten we daarnaast een voordeel van 100 duizend euro op de kwaliteitsbewaking kinderopvang. Tot slot voorzien we een voordeel van 100 duizend euro, omdat een deel van de projecten laaggeletterdheid doorschuift naar 2023 als gevolg van het later invullen van de vacature projectleider laaggeletterdheid.

Onderwijshuisvesting (V 190 duizend euro)
We hebben de wettelijke taak om huisvesting te verzorgen voor scholen in het primair en secundair onderwijs. In dit kader worden aan scholen beschikkingen afgegeven om werkzaamheden uit te voeren aan de schoolgebouwen. Totaal is hiervoor voor 2022 1,1 miljoen euro begroot. We verwachten dat schoolbesturen hiervan in 2022 230 duizend euro niet zullen realiseren, deze schuiven door naar een volgend jaar. Hiertegenover staat een nadeel van 40 duizend euro, dit betreft in 2022 gerealiseerde beschikkingen die in voorgaande jaren zijn begroot en verleend. Er staat in totaal 480 duizend euro aan verleende beschikkingen voorgaande jaren open. Op dit moment kunnen de schoolbesturen niet aangeven of deze beschikkingen in 2022 worden gerealiseerd, mochten deze beschikkingen niet gerealiseerd worden

schuiven ze door naar een volgend jaar. Per saldo verwachten we in 2022 een voordeel van 190 duizend euro.

Projectkosten Beatrixlaan (N 175 duizend euro)
In 2020 hebben we de voormalige Sint Nicolaasschool aan de Beatrixlaan verkocht en hebben we een verkoopresultaat van 830 duizend euro ten gunste van het resultaat verantwoord. In 2020 hebben we afgesproken dat de opbrengst mede aangewend zou worden voor nagekomen projectkosten en voor de herinrichting van het gebied bij deze voormalige school. In 2021 bedroegen de kosten 110 duizend euro, voor 2022 verwachten we het restant bedrag ad. 175 duizend euro in te zetten.

Onderwijshuisvesting t.b.v. kinderen uit Oekraïne
Er zijn vooralsnog twee panden potentieel aangewezen om geschikt te worden gemaakt voor onderwijshuisvesting ten behoeve van kinderen uit Oekraïne. Deze panden stonden op de nominatie om verkocht te worden of voor andere doeleinden geschikt te worden gemaakt. Om deze panden voor onderwijshuisvesting geschikt te maken/houden zijn aanvullende kosten noodzakelijk. Deze kosten hebben we niet begroot en kunnen niet worden geactiveerd. We kunnen op dit moment geen schatting van de omvang van deze kosten maken. Het Rijk heeft medio 2022 een specifieke uitkering voor deze kosten ingesteld, nadere analyse moet uitwijzen voor welke vergoeding van kosten wij in aanmerking kunnen komen.

Overige verschillen (N 20 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een nadeel van 20 duizend euro.

Deelprogramma 3.3: Welzijn, gezondheid en zorg

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Stimulering samenlevingsopbouw		
Kansrijke ideeën uit de wijk worden tijdig omarmd en indien nodig (verder) geholpen, waardoor deze meer perspectief krijgen om uit te kunnen groeien tot waardevolle initiatieven voor en door inwoners en andere lokale partners, om zo ook bij te kunnen dragen aan de verbetering van de vitaliteit en leefbaarheid van de wijk.	Het organiseren en faciliteren van innovatie ateliers	
	Toelichting: We hebben de middelen voor innovatieateliers anders besteed. We hebben uit het budget 'bevorderen sociale samenhang en leefbaarheid' diverse vrijwillige initiatieven ondersteund. We zijn op zoek naar nieuwe manieren die bijdragen aan hetzelfde doel.	

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Passende ondersteuning		
Jeugdigen en gezinnen ontvangen eerder en dichter bij huis passende, samenhangende en adequate ondersteuning.		
	Het aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de Gecertificeerde Instellingen	
	Toelichting Het overleg en de samenwerking met de GI's verloopt goed. Echter, het herstelplan van de GI's komt vanwege personele problemen niet goed tot uitvoer.	

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Zorg en veiligheid		
Signalen van inwoners die in huiselijke kring te maken hebben met (lichamelijke en/of psychische) mishandeling en/of geweld worden zo vroeg mogelijk opgepakt waardoor zo tijdig mogelijk passende ondersteuning is gerealiseerd, gericht op beëindiging van deze situatie.	Uitvoering regionaal actieprogramma Geweld hoort nergens thuis	
	Toelichting: Wegens ziekte van de projectleider en andere sleutelfiguren is vertraging ontstaan.	
	Faciliteren van ondersteuning bij complexe problematiek: pilot MDA++	
	Toelichting: De pilot is afgerond met goede resultaten, maar desondanks willen niet alle Groninger gemeenten deze werkwijze continueren. We beraden ons op het vervolg, want dat niet alle gemeenten meedoen heeft consequenties voor de uitvoering.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.3 Welzijn, gezondheid en zorg Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
03.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	17.892	19.239	19.448	-209
03.3.2 Publieke gezondheidszorg	8.286	8.915	8.915	0
03.3.3 Passende ondersteuning	229.497	237.588	239.214	-1.626
03.3.4 Zorg en veiligheid	27.816	46.608	35.596	11.012
Totaal lasten	**283.491**	**312.350**	**303.173**	**9.177**
Baten				
03.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	1.528	1.401	1.772	371
03.3.2 Publieke gezondheidszorg	10	10	10	0
03.3.3 Passende ondersteuning	5.163	6.185	5.928	-257
03.3.4 Zorg en veiligheid	1.372	4.340	4.840	500
Totaal baten	**8.073**	**11.935**	**12.549**	**614**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	2.811	3.015	3.015	0
Totaal onttrekkingen	2.776	2.776	2.776	0
Totaal deelprogramma 3.3	**-275.453**	**-300.654**	**-290.863**	**9.791**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

3.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-209	371	162

Corona ondersteuning sociaal culturele organisaties (V 45 duizend euro)
Het Rijk heeft in 2020 en 2021 incidenteel bedragen beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de sociaal culturele accommodaties. Per brief van 9 februari 2022 met kenmerk 48057-2022 hebben wij uw raad geïnformeerd over de coronaondersteuningsregeling 'Tijdelijke herstart-subsidieregeling dorps- en buurthuizen COVID-19'. Hierbij hebben wij u ook geïnformeerd over een budget voor het ondersteunen van organisaties in acute liquide problemen. In 2022 verwachten wij geen aanvragen voor dit budget te ontvangen. Dit geeft in 2022 een voordeel van 45 duizend euro.

Overige verschillen (V 117 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 117 duizend euro.

3.3.2 Publieke gezondheidszorg	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)			

Geen bijzonderheden.

3.3.3 Passende ondersteuning	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-1.626	-257	-1.883

Jeugdhulp (N 5,6 miljoen)
Ten opzichte van de begroting verwachten we een nadeel van 5,6 miljoen euro. De zorgkosten 2021 zijn hoger uitgevallen dan ten tijde van het opstellen van de begroting werd verwacht. Dit werkt door in 2022. De belangrijkste oorzaak hiervan lijkt corona te zijn. De kostenstijging als gevolg van corona wordt niet gecompenseerd door het Rijk. Hiervan waren we wel uitgegaan bij het opstellen van de begroting 2022. Dit was als risico meegenomen in het weerstandsvermogen. In totaal verklaart dit 3,0 miljoen van het nadeel. Daarnaast leidt de wijziging van het woonplaatsbeginsel tot een nadeel van 1,0 miljoen euro. De zorgkosten zijn als gevolg van de wijziging woonplaatsbeginsel sterker toegenomen dan waarmee in het ontvangen rijksbudget rekening gehouden is.
Daarnaast ontstaat een nadeel van 0,7 miljoen euro doordat de indexatie van de tarieven jeugdhulp in 2022 hoger is dan er via onze nominale compensatie en de specifieke rijkscompensatie (1,13% voor de stijging zorgsalarissen, decembercirculaire 2021) was verstrekt. Deze hogere kosten kunnen worden gedekt vanuit de middelen gemeentefonds (beleidsveld 4.3.1). Tot slot verwachten we dat de zorgkosten 2022 0,7 miljoen euro hoger uit vallen dan bij VGR1 voorzien en hebben we 0,2 miljoen euro nadeel betreffende lasten uit voorgaande jaren.
De ontwikkeling van de zorgkosten in 2022 blijft als gevolg van onder andere corona grillig en onzeker. Daarom houden we rekening met een bandbreedte van plus en min 2,5 miljoen euro.

Wmo (V 1,7 miljoen euro)
Op de totale Wmo begroting van 48 miljoen euro voorzien we nu een voordeel van 1,7 miljoen euro. Dat is ongeveer 3 % van de Wmo begroting. Het voordeel wordt o.a. veroorzaakt door 0,7 miljoen op individuele voorzieningen, 0,4 miljoen op overige begeleiding en 0,3 miljoen op huishoudelijke hulp. Het voordeel op individuele voorzieningen heeft grotendeels te maken met inschatting van het effect van het nieuwe contract op de kosten 2022. De verwachte prijsstijging in 2022 lijkt echter mee te vallen. We verwachten voor 2023 wel een forse prijsstijging. Bij overige begeleiding zien we een voordeel voor Persoons Gebonden Budget (PGB). De kosten van huishoudelijke hulp zijn 0,3 miljoen lager dan begroot. Ondanks dat aantallen en de tarieven hoger zijn dan begroot, verwachten we dat met name de lagere verzilvering per saldo tot een voordeel leidt. Diverse overige verschillen leiden tot een voordeel van 0,3 miljoen euro. Door de verschillende aannames (over aantallen, verzilvering etc) onder de Wmo ramingen houden we bij een omzet van 48 miljoen euro een bandbreedte van 1 miljoen euro (2%) aan.

Transformatieagenda jeugd (V 300 duizend euro)
In de regionale transformatieagenda zijn de inhoudelijke ontwikkelopgaven voor de komende jaren voor de jeugdhulpregio Groningen uitgewerkt. Het fonds is bedoeld om de transformatiebeweging te bevorderen. Wij zijn de penvoerder voor deze gelden. We zetten het beschikbare bedrag in 2022 in voor het borgen, het trekken van een eindsprint van de in gang gezette projecten en activiteiten en we stellen gerichte verbetervoorstellen voor hoe verder. Transformatief werken, verandering van houding en gedrag, kost tijd. We verwachten dan ook dat een aantal van de projecten doorlopen in 2023, daar hebben we in de begroting rekening mee gehouden. We verwachten dat een bedrag van 300 duizend euro niet in 2022 ingezet wordt. Het voorstel voor de besteding van die middelen wordt voorgelegd aan de regionale opdrachtgevers van de Transformatieagenda Jeugdhulp.

Beschermd Wonen (V 1,7 miljoen euro)
Wij verwachten in 2022 voor de regio een positief resultaat van 4,3 miljoen euro. In dit resultaat hebben we rekening gehouden met een buffer van 2,1 miljoen euro in verband met onzekerheden over WLZ korting van het Rijk. Daarnaast houden we in verband met de onzekerheden omtrent het klantenaantal, verzilvering een bandbreedte van +1 of -1 miljoen euro aan.
Het positieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door een hogere bijdrage van het Rijk. Daarnaast zijn ook de zorgkosten lager dan we hadden begroot. Ons aandeel in het regioresultaat bedraagt 1,7 miljoen euro.

Overige verschillen (V 17 duizend)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 17 duizend euro.

3.3.4 Zorg en veiligheid	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	11.012	500	11.512

Maatschappelijke Opvang (V 10,4 miljoen euro)
In de Maatschappelijke Opvang (MO) worden voorzieningen georganiseerd voor alle inwoners van de provincie Groningen. Dit wordt vanuit het programma Beschermd Wonen & Opvang (BW&O) namens alle Groninger gemeenten georganiseerd. We verwachten in 2022 circa 10,4 miljoen euro incidenteel budget niet uit te gaan geven. Deze gelden komen met name voort uit de overgehevelde incidentele corona gelden van 2021 ad 6,9 miljoen euro waarvan we nog 5,4 miljoen euro niet hebben ingezet, maar desondanks wel de nodige maatregelen hebben getroffen die passen bij wat nodig is. Daarnaast hebben we in de meicirculaire 2022 2,8 miljoen euro ontvangen voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid. Tot slot tellen diverse overige incidentele voordelen op tot 2,2 miljoen euro.
Van de middelen die we als centrumgemeente ontvangen voor de Maatschappelijke Opvang (opvangvoorzieningen voor inwoners van alle Groninger gemeenten) zijn er uitgaven ad 5,1 miljoen te verwachten voor extra opvang en investeringskosten en daarnaast wordt er met de regio nagedacht over extra investeringen in de brede aanpak van dak- en thuisloosheid.

Vrouwenopvang (V 1,1 miljoen euro)
Vanuit 2021 hebben we een gedeelte van het resultaat (0,2 miljoen euro) beschikbaar gehouden voor Veilig Thuis voor tegenvallers met betrekking tot de te verwachten CAO-stijging en wachtlijsten. Het blijkt dat de VTG een en ander binnen de eigen middelen heeft kunnen opvangen. Daarnaast zien we een voordeel van 0,7 miljoen euro door de ontvangst van middelen in de meicirculaire voor de Versterking kind- en gezinsbescherming. De gemeente heeft deze middelen ontvangen als centrum gemeente om het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in de regio in te voeren en extra ondersteuning te organiseren voor gezinnen met meervoudige problematiek. Deze middelen worden merendeels in 2023 in gezet. Overige voordelen tellen op tot 0,2 miljoen euro.

Overige verschillen (V 12 duizend)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 12 duizend euro.

Deelprogramma 3.4: Sport en bewegen

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Sportieve infrastructuur		
Sportaccommodaties en -faciliteiten worden optimaal benut. De capaciteit sluit aan op de vraag, faciliteiten en aanbod aan te sluiten op de behoeften van sporters.		
	Subsidiëring zwembad/sporthal Ten Boer, zwembaden Haren en Hoogkerk	
	Toelichting: Subsidies zijn verleend, door technische problemen kon Zwembad Hoogkerk dit seizoen niet opengaan voor publiek. Als gevolg van corona is de financiële situatie van aantal baden zorgelijk. Er is gewezen op de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een vergoeding op grond van de Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembad (SPUK-IJZ).	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
Aantal bezoekers/ bezettingsgraad van sportaccommodaties aangaande:		
• Zwembaden	480.000	
Toelichting: we zien na corona een stijgende lijn in het aantal bezoekers, maar het bezoekersaantal is nog niet op het oude niveau van 2019. Prognose voor 2022 is 385.000 bezoekers. Door middel van social media besteedt Sport050 extra aandacht aan de mogelijkheden om te sporten en bewegen.		
• IJsbaan	133.500	
Toelichting: we zien na corona een stijgende lijn in het aantal bezoekers, maar het bezoekersaantal is nog niet op het oude niveau van 2019. Prognose voor 2022 is 115.000 bezoekers. Door middel van social media besteedt Sport050 extra aandacht aan de mogelijkheden om te sporten en bewegen.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.4 Sport en bewegen Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
03.4.1 Sportieve infrastructuur	28.457	29.112	27.935	1.177
03.4.2 Ontwikkelen sportief kapitaal	1.911	2.606	2.508	98
Totaal lasten	**30.368**	**31.718**	**30.443**	**1.275**
Baten				
03.4.1 Sportieve infrastructuur	9.461	9.545	9.253	-292
03.4.2 Ontwikkelen sportief kapitaal	5	305	305	0
Totaal baten	**9.466**	**9.850**	**9.558**	**-292**

Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	112	121	121	0
Totaal onttrekkingen	186	392	392	0
Totaal deelprogramma 3.4	**-20.828**	**-21.596**	**-20.613**	**983**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

3.4.1 Sportieve infrastructuur	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	1.177	-292	885

Opruimen SBR korrels kunstvelden (V 648 duizend euro)
In het meerjarenbeeld hebben we voorzien in de vervanging van kunstgrasvelden waarin schadelijk rubber (SBR) is verwerkt en het opruimen van SBR-korrels rondom de velden. Door wijzigingen in het vervangingsschema worden de gelden dit jaar niet ingezet (V 486 duizend euro). Het budget voor het opruimen van de SBR korrels zetten we wel in.
Daarnaast is vanuit 2021 162 duizend euro meegenomen om in de komende jaren uitvoering te kunnen geven aan het plan om SBR op te ruimen. Deze gelden zetten we na 2022 in.

Kapitaallasten (V 415 duizend euro)
Enkele investeringsprojecten hebben vertraging opgelopen of moeten deels nog financieel afgewikkeld worden. Ook is een aantal projecten uit de begroting doorgeschoven omdat vervanging nog niet noodzakelijk is. Dit levert een voordeel van 223 duizend euro op.
Daarnaast hebben we bij het instellen van de voorziening voor meerjarenonderhoud sportgebouwen het budget voor de vervangingsinvesteringen apart gezet. Door fluctuaties in de vervangingen is hier incidenteel vrijval op (180 duizend euro). Tenslotte ronden we de realisatie van de kleedkamers sportpark Corpus den Hoorn dit jaar af. Omdat we hier vanaf 2023 op gaan afschrijven levert dit een voordeel van 12 duizend euro op.

Actualisatie meerjarenonderhoudsplan (V 200 duizend euro)
We zijn gestart met de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP)van de sportgebouwen. Echter een groot deel van de werkzaamheden vindt in 2023 plaats. We verwachten in 2022 daarom 200 duizend euro niet in te zetten.

Inkomsten verhuur, entree en les- en cursus gelden (N 300 duizend euro)
De tarief-gerelateerde inkomsten sport kennen enerzijds een afhankelijkheid van de economische conjunctuur en het weer en anderzijds van de coronapandemie en de nasleep daarvan. Er zijn nog een paar uitkeringen mogelijk die het verlies beperken. Daarmee rekening houdend verwachten we een nadeel van 300 duizend euro waarvan 46 nadelig door het afboeken van oninbare vorderingen. Er bestaat nog onzekerheid over de te declareren compensaties corona voor zwemmen, ijs en verhuur omdat die nog onderhanden zijn.

Zwembad de Papiermolen (N 142 duizend euro)
We verwachten dat het herstellen van de riothermie (winnen van warmte uit rioolwater) van zwembad de Papiermolen leidt tot een nadeel van 100 duizend euro. Ook hebben we een nadeel van 42 duizend euro als gevolg van de niet begrote opening in de maand april. Een maand eerder open zorgt voor hogere energielasten, meer personeelsinzet en hogere beheerkosten. Er zijn weinig meer-inkomsten omdat vooral de abonnementhouders gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om in april te zwemmen.

Overige verschillen (V 64 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 64 duizend euro.

Deelprogramma 3.5: Cultuur

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Culturele infrastructuur		
Een breed en divers aanbod van (laagdrempelige) culturele en kunstzinnige activiteiten en faciliteiten, waar iedereen, jong en oud, arm en rijk aan kan meedoen	Start bouw en uitwerking programmering Museum aan de A	
	Toelichting; Dit jaar wordt nog niet gestart met de bouw. Er ligt nog geen compleet plan met sluitende begroting.	
Talentvolle kunstenaars kunnen zich ontwikkelen en presenteren binnen de complete keten van talentontwikkeling in meerdere disciplines in onze stad én in het gehele Noorden.		
	Starten met Stadstalent; een talentvolle jonge kunstenaar die vanuit de eigen discipline op ontwikkelingen in de gemeente reflecteert	
	Toelichting: Dit start in 2023.	
	Uitbreiding van de stipendia	
	Toelichting; De besluitvorming loopt vertraging op, de uitbreiding vindt of nog in 2022 of voorjaar 2023 plaats.	
	In de uitwerking van de Aanpak broedplaatsen faciliteren we passende ruimte voor nieuwe makers, kunstenaars en creatieve ZZP'ers	
	Toelichting: ons voornemen om ruimte in een broedplaats te creëren voor jonge makers is afhankelijk van beschikbaar en geschikt vastgoed. Met de huidige druk op de vastgoedmarkt is dit een grote uitdaging. Daarnaast zijn we samen met de andere betrokken directies bezig de aanpak verder te concretiseren naar een uitvoeringskader.	
We bieden ruimte aan evenementen en beperken zo veel mogelijk de ervaren overlast.	Verkennen van mogelijkheden voor (tijdelijke) evenemententerreinen	
	Toelichting. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen kijken we naar functiemix en de mogelijkheid voor evenementen. Er is geen specifiek project op uitbreiding van evenemententerreinen.	.
	Herijken van de (ruimtelijke) kaders voor grote en middelgrote evenementen en voor de vergunningverlening	
	Toelichting; Toegezegd is dat de locatieprofielen worden herijkt vanaf het moment van inwerkingtreding Omgevingswet. Hier zijn nog geen middelen voor vrijgesteld. Het nieuwe locatieprofiel Stadspark (exclusief Evenemententerrein Stadspark) is in ontwikkeling.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2022	Prognose 2022
Aantal bezoekers:		
• Groninger Museum	Toename	
Toelichting: In de begroting 2022 is ervoor gekozen uit te gaan van een normaal jaar, in de beoogde cijfers is geen rekening gehouden met corona. We zien dat de culturele instellingen moeite hebben om het bezoekersaantal op het peil van voor corona te krijgen. Het zal nog wel even duren voordat het publiek de reguliere gang naar cultuur weer heeft teruggevonden. Daarbij zijn alle coronamaatregelen pas op 23 maart opgeheven.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.5 Cultuur Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
03.5.1 Culturele infrastructuur	29.843	33.482	32.821	662
03.5.2 Cultuur beleven	24.274	24.348	23.796	552
Totaal lasten	**54.117**	**57.831**	**56.617**	**1.214**
Baten				
03.5.1 Culturele infrastructuur	13.734	14.096	14.267	171
03.5.2 Cultuur beleven	665	364	364	0
Totaal baten	**14.399**	**14.459**	**14.630**	**171**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	1.691	1.819	1.819	0
Totaal onttrekkingen	1.642	1.645	1.645	0
Totaal deelprogramma 3.5	**-39.767**	**-43.545**	**-42.160**	**1.385**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

3.5.1 Culturele infrastuctuur	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	662	171	833

SPOT (N 584 duizend euro)

De eerste maanden van 2022 is SPOT als gevolg van de corona-maatregelen (deels) dicht geweest. Dit heeft gevolgen voor de opbrengsten kaartverkoop en de opbrengsten horeca. Ook maakten we in het eerste kwartaal extra kosten voor maatregelen Covid-19 (onder andere extra beveiligingskosten en personeelsinzet). Bij VGR1 hielden we daarom rekening met een extra tekort van circa 1,1 miljoen euro. Op basis van onze huidige inzichten verwachten we dat dit tekort lager zal zijn, we verwachten een tekort van 584 duizend euro. We zien dat er in het najaar veel meer (renderende) muziekprogrammering is dan gemiddeld en dat de bezoekersaantallen voor dit genre weer behoorlijk hersteld zijn. Zelfs zo, dat we de laatste maanden van dit jaar veel denken goed te maken: de programmeringsomzet lijkt weer vergelijkbaar te worden met een

‘normaal’ jaar. Daarnaast zien we dat de zakelijke markt is aangetrokken, mogelijk als gevolg van een inhaalslag. Incidenteel zorgen detacheringen en inkomensoverdrachten voor een extra voordeel. De horeca-inkomsten blijven wel achter op de begroting. Dit heeft te maken met Eurosonic Noorderslag (ESNS). Normaal realiseren we dan 20% van onze horecaomzet op jaarbasis. Omdat ESNS dit jaar digitaal was, waren de horeca-inkomsten nihil. Daarnaast zijn door een cao wijzigingen de kosten van vooral het flexpersoneel hoger dan begroot. Per saldo verwachten we een nadeel van 584 duizend euro, hierbij gaan we ervan uit dat er in het najaar geen nieuwe maatregelen komen en dat het personeelstekort geen annuleringen veroorzaakt.

Steunpakket Corona cultuur (V 1,4 miljoen euro)
In 2022 verwachten we 1,4 miljoen van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen in het kader van corona ondersteuning cultuur niet in kunnen zetten. Middels collegebrief van 15 februari 2022 (kenmerk 54228-2022) is de raad geïnformeerd over het verlengde tweede steunpakket van 2,2 miljoen euro voor coronaschade in de lokale culturele infrastructuur in de tweede helft van 2021 en het begin van 2022. Het steunpakket is nog in uitvoering maar het is de verwachting dat een deel van de middelen niet in 2022 zullen worden besteed. Daarnaast wordt het restantbudget (808 duizend), niet opgenomen in het steunpakket, naar verwachting niet in 2022 besteed. Zoals aangegeven in de collegebrief zullen de resterende middelen worden betrokken bij een toekomstig transitiepakket.

Overige verschillen (V 17 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 17 duizend euro.

3.5.2 Cultuur beleven	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	552	0	552

Groninger archieven (V 250 duizend euro)
De bijdrage aan de Groninger archieven valt lager uit doordat lagere huurkosten van de Groninger archieven doorwerkt in een lagere gemeentelijke bijdrage.

Coronamiddelen cultuur (V 90 duizend euro)
In 2022 verwachten we 90 duizend euro van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen in het kader van corona ondersteuning cultuur niet in kunnen zetten. Middels een collegebrief van 15 februari 2022 (kenmerk 54228-2022) is uw raad geïnformeerd over het verlengde tweede steunpakket van 2,2 miljoen euro, voor coronaschade in de lokale culturele infrastructuur in de tweede helft van 2021 en het begin van 2022. Het steunpakket is nog in uitvoering, maar we verwachten dat een deel van de middelen niet in 2022 worden besteed. Zoals aangegeven in de collegebrief zullen we de resterende middelen betrekken bij een toekomstig transitiepakket.

Cultuur in de Wijk (V 42 duizend euro)
Voor het project Cultuur in de Wijk, onderdeel van het 'Groningen Vooruit Herstelagenda', is 100 duizend euro beschikbaar gesteld. Het project is gestart in 2021 en wordt in 2022 en 2023 verder uitgevoerd. In 2022 leidt dit tot een voordeel van 42 duizend euro.

Overige verschillen (V 170 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 170 duizend euro.

Programma 4: Dienstverlening en bestuur

De gebiedsteams en projectleiders wijkvernieuwing zijn onderdeel geworden van het onlangs opgerichte Programmabureau Wijkontwikkeling en Wijkvernieuwing (PWW). Door de samenvoeging zorgen we voor flexibiliteit en slagkracht in de aanpak van integrale opgaves in de wijken en dorpen. Met de wijkontwikkeling ondersteunen we initiatieven van bewoners en dragen we bij aan projecten en investeringen van andere gemeentelijke programma’s zodat we beter aansluiten op de leefwereld en oplossingen van bewoners. In Beijum en Lewenborg zijn we gestart met het wijkbudget. Initiatiefnemers kunnen via de Stem van Groningen ideeën voor de verbetering van hun wijk indienen.

Inwoners kunnen vervolgens online stemmen op deze ideeën. De wijk beslist dus samen welke initiatieven er verder worden uitgevoerd. In Haren zijn twee grote speelvoorzieningen ontwikkeld. Dit jaar wordt Maarwold opgeleverd. Door leveringsproblemen is de uitvoering van Mikkelhorst uitgesteld naar volgend jaar. Ook financieren we met het budget van wijkontwikkeling langdurige opgaves en kansrijke ontwikkelingen. Hier is een lange adem voor nodig. Deze starten vaak in de gebieden, deze kosten tijd, zijn integraal, complex, en we weten niet altijd wat de uitkomst zal zijn. Daarom zien we tussen gebieden verschillen in bestedingen. Dit jaar is het nieuwe wijkcentrum 'bij Van Houten' in de Oosterparkwijk geopend, komend jaar volgt een raadsvoorstel met een investering in het monumentale gebouw.

Met de wijkvernieuwing hebben we specifiek aandacht voor de noordelijke wijken en de Wijert. We hebben hiervoor incidenteel en structureel budget beschikbaar gesteld, zodat we langjarig kunnen blijven investeren in de wijken die dit het hardst nodig hebben. Met name in de fysieke wijkvernieuwing en in fysieke bijdrages in de wijk- en dorpsontwikkeling zien we een verwachte onderbesteding in relatie tot de begroting. Dit heeft grotendeels te maken met leveringsproblemen en de krappe arbeidsmarkt. Uitvoering duurt vaak veel langer dan verwacht. Ondertussen is de sociale wijkvernieuwing een stabiele factor geworden die zijn vruchten afwerpt. De 'onvergetelijke zomers' zijn inmiddels niet meer weg te denken uit de zomervakanties van de kinderen uit de noordelijke wijken. Bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen regelden de netwerken in de Oosterparkwijk, Haren en Selwerd in een handomdraai de opvang, kleding en activiteiten. Door de jarenlange samenwerking weten bewoners en professionals elkaar te vinden en staken ze samen de handen uit de mouwen.

Het deelprogramma Dienstverlening wordt dit jaar vooral gekenmerkt door de grote toestroom van Oekraïense vluchtelingen die moesten worden ingeschreven. Hierdoor werd er een extra beroep gedaan op de flexibiliteit en veerkracht van de medewerkers, omdat enerzijds deze inschrijfverzoeken veelal van complexere aard zijn en een internationaal competent bevatten en anderzijds de reguliere werkzaamheden ook bleven doorgaan. Tot nu toe (t/m 9 augustus) heeft de afdeling Burgerzaken 1.040 Oekraïense vluchtelingen in de BRP ingeschreven en naar verwachting zal dit aantal nog toenemen. Verder werken we hard aan de ontwikkeling van ons MijnGroningen portaal, waarbij we onze digitale dienstverlening willen versimpelen en versnellen. MijnGroningen als ontwikkeling komt voort uit de visie op dienstverlening (2021) en de Groninger Digitale Ambities (2021).

Deelprogramma 4.1: Dienstverlening

Resultaten

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Wat willen we bereiken Resultaat	Wat gaan we daar voor doen Activiteit	Behalen we onze doelen
Klant Contact Centrum*		
• Als gezicht van de gemeente de vragen van inwoners en ondernemers zo goed mogelijk beantwoorden; • Vanuit de signaleringsrol actief bijdragen aan het verbeteren van de dienstverlening.	Het Klant Contact Centrum wordt in 2022 hernoemd in navolging van de motie 'Overheid is geen BV'	
	Toelichting Mogelijk duurt dit langer dan verwacht in verband met beperkte capaciteit	

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.1 Dienstverlening Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
04.1.1 Publieke dienstverlening	13.142	14.844	14.304	540
Totaal lasten	**13.142**	**14.844**	**14.304**	**540**
Baten				
04.1.1 Publieke dienstverlening	2.584	3.646	3.696	50
Totaal baten	**2.584**	**3.646**	**3.696**	**50**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 4.1	**-10.558**	**-11.198**	**-10.608**	**590**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

nr. 4.1.1 Publieke dienstverlening	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	540	50	590

Proceskostenvergoedingen belastingen (N 200 duizend euro)
De afgelopen jaren is het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ afkomstig van no-cure/no-pay bureaus sterk toegenomen en daarmee eveneens de uitgekeerde proceskostenvergoedingen. Door de stijging van het aantal procedures en kostenvergoedingen verwachten we een nadeel van 200 duizend euro.

Inhuur Burgerzaken (V 400 duizend euro)
In 2022 worden er meer reisdocumenten afgegeven. Voor de afgifte van deze extra producten wordt personeel ingezet. Echter is er geen extern personeel beschikbaar om hiervoor in te huren, de extra afgifte wordt opgevangen door vast personeel uit de backoffice.

Verkiezingen (V 100 duizend euro)
Voor het organiseren van de Gemeenteraadsverkiezingen in 2022 verwachten we een vrijval van 100 duizend euro. Dit wordt met name verklaard door een lagere inzet van ingehuurd personeel.

Administratie begraven (50 duizend euro)
In 2021 en in 2022 is er elk jaar 50 duizend euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de administratie begraafplaats Haren. In 2021 heeft de uitvoering hiervan niet plaats kunnen vinden en is deze 50 duizend euro vrijgevallen. De verwachting was dat de uitvoering hiervan in 2022 plaats zou vinden, maar in verband met gebrek aan personeel hiervoor kan de uitvoering hiervan ook niet in 2022 plaatsvinden. Hierdoor valt er in 2022 50 duizend euro vrij.

Overig verschillen (V 240 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 240 duizend euro.

Deelprogramma 4.2: College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
04.2.1 College en Raad	7.953	5.536	13.097	-7.561
04.2.2 Gebiedsgericht werken	4.131	4.525	4.085	440
04.2.3 Wijkvernieuwing	11.440	13.437	13.436	0
Totaal lasten	**23.524**	**23.498**	**30.618**	**-7.121**
Baten				
04.2.1 College en Raad	1.500	1.500	0	-1.500
04.2.2 Gebiedsgericht werken	165	100	100	0
04.2.3 Wijkvernieuwing	6.984	8.275	8.275	0
Totaal baten	**8.649**	**9.875**	**8.375**	**-1.500**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	9.335	12.637	12.637	0
Totaal onttrekkingen	12.194	60.143	60.143	0
Totaal deelprogramma 4.2	**-12.016**	**33.883**	**25.263**	**-8.620**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

4.2.1 College en raad	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-7.561	-1.500	-9.061

Bezuinigingen begroting 2022 (N 5,637 miljoen euro)

Het verwachte nadelige resultaat op de hervormingen bedraagt in totaal 5,637 miljoen euro. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen:

- Begroting 2020, maatregel 51 – Binnenhalen subsidies (N 1,0 miljoen euro)
- Begroting 2020, maatregel 53 - Organisatorische inrichting (N 2,5 miljoen euro)
- Begroting 2020, maatregel 54 - Leniger en flexibeler begroten (N 2,4 miljoen euro)
- Begroting 2022, extra opbrengst subsidies (N 500 duizend euro)

We hebben de taakstelling organisatorische inrichting als opgave ingediend bij de begroting 2023. Daarnaast is in de begroting voor het jaar 2022 een frictiebudget bezuinigingen beschikbaar gesteld van 763 duizend euro. Deze kan vrijvallen ter dekking van de nadelen op het totaal van de hervormingen. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Hervormingen in deze Voortgangsrapportage.

Nacalculatie loon- en prijsstijgingen (N 5,315 miljoen euro)

Directies worden gecompenseerd voor de ontwikkeling van lonen en prijzen. Bij de primitieve begroting maken we daarvan jaarlijks een inschatting. Als de cijfers later afwijken dan stellen we een nacalculatie op. Over 2021 is sprake van hogere loonkosten van 0,18%, veroorzaakt door de nieuwe CAO voor 2021 en 2022. De prijzen zijn met 0,20% gestegen. Op basis van een gewogen gemiddelde (80% loon, 20% prijs) komen we voor 2021 uit op een hogere te verlenen compensatie van 0,18%.

Over 2022 zijn de loonkosten 0,40% lager. Dit komt vooral door lagere sociale lasten dan waarmee wij in de oorspronkelijke begroting hebben gerekend. De prijzen stijgen ten opzichte van onze raming met 6,40%. Per saldo komt dit neer op een hogere compensatie van 0,96%.
Het verwachte nadeel voor 2022 bedraagt daarmee 5,3 miljoen euro. Door de sterke prijsontwikkeling is dat 3,2 miljoen meer dan onze eerdere prognose. De structurele effecten zijn verwerkt in het financieel meerjarenbeeld voor de begroting 2023.

Vrijval weglekbudget hervormingen (V 1,176 miljoen euro)
In de begroting is structureel budget beschikbaar voor weglekeffecten in verband met bezuinigingen. Voor 2022 wordt dit budget ad 1,176 miljoen euro niet ingezet en valt daarom vrij.

Vrijval budget areaaluitbreiding (V 209 duizend euro)
In de begroting is een structureel budget opgenomen van afgerond 209 duizend euro voor areaaluitbreiding maatschappelijk domein. Hierop is in 2022 tot nu toe geen claim gelegd. Wij verwachten daarom een voordeel ter hoogte van het genoemde bedrag.

Gemeentelijke herindeling (V 124 duizend euro)
Dit betreft een restant van het meerjarig project voor de gemeentelijke herindeling. De verwachting is dat hier geen claim meer op wordt gedaan vanuit de gemeentelijke organisatie.

Voorziening wachtgelden en pensioenen (oud-)wethouders (V 400 duizend euro)
Voor de dekking van wachtgeldverplichtingen van voormalig wethouders hebben wij een voorziening getroffen. Ook voor de dekking van pensioenlasten van (oud-)wethouders hebben we een voorziening. De hoogte van deze voorzieningen kan pas bepaald worden na het verschijnen van de decembercirculaire, aan het einde van het jaar, op basis van de op dat moment geldende rentestand. De huidige economische berichtgeving wijst erop dat de rente eerder stijgt dan daalt. Hierdoor verwachten wij dat de dotaties aan deze voorzieningen van in totaal 400 duizend euro niet nodig zullen zijn en deze middelen kunnen vrijvallen.

Wachtgelduitkeringen voormalig wethouders (N 200 duizend euro)
Momenteel maken drie ex-wethouders uit het vorige college gebruik van de wachtgeldregeling voor gewezen politiek ambtsdragers. In de prognose zijn we uitgegaan van een gemiddelde aanspraak op deze wachtgeldregeling van 6 maanden per ex-wethouder. Op basis van de huidige inschatting verwachten wij daarom hogere lasten van 200 duizend euro.

Pensioenuitkeringen (oud-)wethouders (V 260 duizend euro)
De pensioenuitkeringen van oud-wethouders waarvoor geen voorziening is getroffen, worden gedekt uit middelen in de exploitatie. In de begroting hebben we hiervoor 440 duizend euro opgenomen. Voor 2022 verwachten wij een uitkering van 180 duizend euro. Dit betekent een verwacht voordelig resultaat van 260 duizend euro.

Overige (N 78 duizend euro)

4.2.2 Wijkontwikkeling	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	440	0	440

Integrale opgaven en kansrijke ontwikkelingen in de wijken en dorpen (V 250 duizend euro)
Binnen de wijkontwikkeling stellen we middelen beschikbaar voor langdurige opgaven en kansrijke ontwikkelingen. Echter, dit vergt een lange adem.
Deze opgaven en ontwikkelingen starten vaak in de gebieden (wijken en dorpen). Ze kosten tijd, zijn integraal, complex, en we weten niet altijd wat de uitkomst zal zijn. Daarom zien we tussen de gebieden verschillen in besteding van middelen. Voor het jaar 2022 verwachten we een voordelig resultaat van minimaal 250 duizend euro.

Biodiversiteit Stadspark (V 190 duizend euro)
In de herijkte visie op het Stadspark is de versterking van biodiversiteit een continu aandachtspunt. Voor de versterking van de biodiversiteit in Stadspark heeft de raad in november 2021 besloten een meerjarig project in te stellen.
Het totale budget voor dit meerjarige project Biodiversiteit Stadspark bedraagt 285 duizend euro. Het project loopt tot en met het jaar 2024 waarbij er voor ieder jaar een budget van 95 duizend euro is gereserveerd.
We verwachten de beschikbare middelen voor dit jaar volledig te besteden. Het resterende budget ad 190 duizend euro blijft beschikbaar voor inzet in de jaren 2023 en 2024.

Deelprogramma 4.3: Algemene inkomsten en post onvoorzien

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
04.3.1 Algemene Inkomsten	10.516	10.516	10.798	-282
04.3.2 Post Onvoorzien	173	123	0	123
Totaal lasten	**10.689**	**10.639**	**10.798**	**-159**
Baten				
04.3.1 Algemene Inkomsten	705.570	743.696	776.698	33.002
04.3.2 Post Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal baten	**705.570**	**743.696**	**776.698**	**33.002**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 4.3	**694.881**	**733.057**	**765.900**	**32.843**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

nr. 4.3.1 Algemene inkomsten	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-282	33.002	32.720

Gemeentefonds (V 30,8 miljoen euro)
Op het Gemeentefonds verwachten wij een voordeel van 30,8 miljoen euro. Dit voordeel wordt als volgt toegelicht.

Landelijke ontwikkelingen 2022 (V 28,9 miljoen euro)
Het geraamde accres 2022 en daarop volgende jaren is in de septembercirculaire 2021 fors opwaarts bijgesteld. Dit komt zowel door een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in de Macro Economische Verkenning (MEV-raming) van het Centraal Planbureau als door een positieve volumeontwikkeling. Het kabinet heeft daarnaast vanaf 2022 aanvullende middelen uitgetrokken voor een aantal beleidsterreinen, zoals voor klimaatmaatmaatregelen. Daarnaast zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag en andere uitgaven zoals die in de zorg en de EU-afdrachten zijn opwaarts bijgesteld. Het effect van de septembercirculaire 2021 op het accres algemene uitkering bedraagt 8,4 miljoen euro.

Eerder was de oploop van de opschalingskorting voor 2020 en 2021 reeds bevroren. Besloten is om ook voor 2022 de oploop van de opschalingskorting te bevriezen. Dit betekent een incidenteel voordeel van 4,0 miljoen euro in 2022. Totaal bedraag het effect op basis van de septembercirculaire 12,4 miljoen euro.

De stijgende uitgaven die voortvloeien uit het regeerakkoord leiden landelijk tot een toename van het accres gemeentefonds van 598 miljoen euro. Met het kabinet is afgesproken om het accres te bevriezen waarbij nog wel de loon- en prijsontwikkeling wordt geactualiseerd. Het hogere accres bedraagt dan naar verwachting 9,0 miljoen euro.

Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk is het accres in de meicirculaire 2022 bijgesteld. De hogere loon- en prijsontwikkeling leidt tot een opwaartse bijstelling en ook de rijksuitgaven liggen hoger. Op basis van afspraken met het Rijk is het accres bevroren. Het hogere accres in de meicirculaire 2022 bedraagt 410 miljoen euro. Dit is voor Groningen 6,2 miljoen euro.
De eindafrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds in 2021 wordt afgerekend in 2022 en leidt nog tot een extra ontvangst van 1,8 miljoen euro in 2022.
Vanwege de hogere ruimte onder het plafond van het BCF kan ook onze meerjarige raming onderuitputting vanaf 2022 worden bijgesteld. We gingen uit van een onderuitputting van 2,8 miljoen euro per jaar en dit is bijgesteld naar 5,0 miljoen euro per jaar (+2,2 miljoen euro).

De septembercirculaire 2022 leidt tot een verlaging van de uitkeringsfactor (-10 punten) door actualisatie van de maatstaven. Dit betekent een negatieve bijstelling van 2,8 miljoen euro. Als gevolg van de afspraak om de accressen vast te zetten op de standen van de Voorjaarnota Rijk is er geen sprake van een accresbijstelling. De ruimte onder het plafond van het BCF (320,917 miljoen euro) is in de septembercirculaire verdeeld via de uitkeringsfactor. We gingen uit van een voordeel van 5 miljoen euro. Ons aandeel in de ruimte onder het plafond bedraagt 1,6% (=5,1 miljoen euro). Dat is een voordelige bijstelling van 0,1 miljoen euro.

Plaatselijke ontwikkelingen 2022 (V 2,4 miljoen euro)
De algemene uitkering gemeentefonds wordt verdeeld via diverse verdeelmaatstaven. De inschatting van de maatstaven is geactualiseerd ten opzichte van de ramingen zoals die zijn opgenomen in de primitieve begroting 2022. Dit doen we op basis van actuele informatie vanuit onder andere het CBS, de waarderingskamer en de jaarrekening 2021.
Bijstelling van diverse maatstaven leidt tot een bijstelling van 0,9 miljoen euro.
Daarnaast is er in het raadsvoorstel meicirculaire 2022 besloten om de ontvangst van 1,5 miljoen euro voor de invoeringskosten Omgevingswet vrij te laten vallen naar de algemene middelen (bij de begroting 2022 was bij de opgaven reeds 1,133 miljoen beschikbaar gesteld).

Voorgaande jaren (N 500 duizend euro)
In de septembercirculaire is aangegeven dat de uitkeringsfactor met 2 punten is verlaagd. Het nadeel bedraagt ruim 0,5 miljoen euro.

NB: Door de indexatie van de tarieven Jeugdhulp is een nadeel van 0,7 miljoen euro ontstaan dat we met het voordelige resultaat gemeentefonds kunnen compenseren.

Saldo financieringsfunctie (V 184 duizend euro)
Op de treasuryfunctie verwachten wij een voordeel van 184 duizend euro. De samenstelling van het verwachte resultaat is als volgt.

Korte mismatchfinanciering (N 478 duizend euro)
We verwachten in 2022 gemiddeld 63 miljoen euro van de lange vermogensbehoefte te financieren met kort geld. Dit levert een besparing op van 472 duizend euro. Ten opzichte van de begroting is er een nadeel van 478 duizend euro. Dat komt doordat we op basis van de toegenomen renterisico's minder gebruik

maken van kortlopende bankschulden en de lange vermogensbehoefte eerder financieren met langlopende leningen.

Rente reserves en voorzieningen (N 105 duizend euro)
Doordat de boekwaarde van de reserves waarover rente wordt berekend, per 1 januari 2022 hoger lag dan verwacht, ontstaat er in het treasuryresultaat een nadeel van 105 duizend euro.

Rente kapitaalverstrekking vaste activa (N 229 duizend euro)
De boekwaarde van de vaste activa waaraan rente wordt toegerekend op basis van het rente-omslagpercentage, lag per 1-1-2022 16 miljoen lager dan begroot. Doordat minder rente kan worden toegerekend heeft dit een nadelig effect op het treasuryresultaat van 229 duizend euro.

Rente kapitaalverstrekking grondexploitaties (N 975 duizend euro)
In de begroting zijn de rentelasten over het beginsaldo van de verliesvoorziening grondexploitaties ten onrechte berekend tegen het grondexploitatie-rentepercentage van 1,52% in plaats van het voorgeschreven percentage van 2 %. In werkelijkheid is de juiste systematiek gehanteerd. Dit leidt tot een nadeel 538 duizend euro. Daarnaast lag de boekwaarde van de grondexploitaties per 1-1-2022 lager dan begroot. Dit leidt tot een nadeel van 437 duizend euro. In totaal is het rentenadeel op de kapitaalverstrekking grondexploitaties 975 duizend euro.

Rente langlopende leningen (V 1,872 miljoen euro)
We verwachten een voordeel op de rentelasten op langlopende leningen van 1,27 miljoen euro omdat we veel minder langlopende leningen aan zullen hoeven trekken dan begroot. In de begroting 2022 gingen we voor de jaren 2021 en 2022 samen nog uit van een totaalbedrag aan nieuw aan te trekken langlopende leningen van 311 miljoen euro, boven op de langlopende leningen die toen al liepen. In 2021 is daarvan 21 miljoen aangetrokken. Theoretisch zou het in 2022 nog aan te trekken bedrag daarmee uitkomen op 290 miljoen euro. Per 1 januari lag de boekwaarde van de vaste activa en grondexploitaties in totaal 44 miljoen lager dan begroot. Dat hoefden we dus niet te financieren en we verwachten niet dat dit ingehaald wordt in 2022.
Daarnaast bedroeg het als financieringsmiddel in te zetten (niet-begrote) saldo over 2021 ruim 61 miljoen euro. Onze inschatting is dat we 105 miljoen kunnen financieren uit het hoger dan verwachte netto-werkkapitaal (waaronder hogere vooruitontvangen subsidies) en korte mismatchfinanciering. Daarmee resteert een bedrag van nog aan te trekken langlopende leningen in 2022 van ongeveer 80 miljoen euro. Die leningen zijn inmiddels afgesloten.
In het voordeel van 1,27 miljoen euro zijn hogere rentelasten door nieuwe leningen aan derden verdisconteerd. Hier staan ter dekking hogere baten ad 602 duizend euro tegenover.

Rente kort vermogen (V 99 duizend euro)
Doordat er in het eerste kwartaal van 2022 sprake was van een negatieve rente op de aangetrokken kasgeldleningen in plaats van de begrote 0 %, is een voordelig renteresultaat gerealiseerd van 99 duizend euro.

Dividenden en deelnemingen (V 161 duizend euro)
Voor onze deelnemingen verwachten wij een incidenteel voordeel te halen van 161 duizend euro. Dit voordeel wordt vooral gerealiseerd door een hogere dividenduitkering van Enexis en de BNG.

Compensatie OZB in verband met herindeling (V 100 duizend euro)
Bedrijven in Haren en Ten Boer betalen na de gemeentelijke herindeling meer OZB dan daarvoor. Daarom is voor deze bedrijven een compensatieregeling vastgesteld. We verwachten een vrijval van 100 duizend euro.

Vrijval Fonds ondernemend Groningen (V 50 duizend euro)

In 2021 wordt op alle niet-woningen een opslag van 6 % op de OZB geheven ten behoeve van het Fonds ondernemend Groningen. Deze opslag wordt ook geheven op gemeentelijk objecten, maar niet uitgekeerd aan het fonds. Hierdoor verwachten we een vrijval van 50 duizend euro.

Logiesbelasting (V 125 duizend euro)
De aanslagen logiesbelasting worden pas na afloop van het belastingjaar opgelegd. Zo worden de aanslagen over 2021 pas in de tweede helft van 2022 opgelegd. We zien dat de afwikkeling van oude belastingjaren naar verwachting een voordeel oplevert van 125 duizend euro.

Onroerend zaakbelasting (V 1,3 miljoen euro)
We verwachten een meeropbrengst OZB van 1,3 miljoen euro voor 2022. Dit wordt met name verklaard doordat de economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad hoger uit valt dan ten tijde van de berekening van de tarieven werd voorzien. Op dat moment waren de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond en voor het niet getaxeerde deel hebben we aannames gedaan. In werkelijkheid vallen de taxaties hoger uit.

nr. 4.3.2 Post onvoorzien	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	123	0	123

Post onvoorzien (V 123 duizend euro)
In de begroting is een stelpost onvoorzien opgenomen van 173 duizend euro. Daarvan wordt op grond van het raadsbesluit van 26 januari een bedrag van 50 duizend euro ingezet voor de uitvoering van de motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden'. Daarmee resteert een budget van 123 duizend euro.

Deelprogramma 4.4: Overhead en ondersteuning organisatie

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.4 Overhead en ondersteuning organisatie Beleidsveld	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Prognose VGR 22-2	Verwachte afwijking VGR 2022
Lasten				
04.4.1 Overhead	119.022	123.633	125.974	-2.340
04.4.2 Ondersteuning organisatie	2.401	2.497	2.497	0
Totaal lasten	**121.423**	**126.130**	**128.471**	**-2.340**
Baten				
04.4.1 Overhead	9.888	9.236	9.606	370
04.4.2 Ondersteuning organisatie	1.722	1.722	1.722	0
Totaal baten	**11.610**	**10.957**	**11.328**	**370**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	946	946	946	0
Totaal onttrekkingen	196	196	196	0
Totaal deelprogramma 4.4	**-110.563**	**-115.923**	**-117.893**	**-1.970**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2022 en de prognose 2022 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro).

nr. 4.4.1 Overhead	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-2.340	370	-1.970

Businesscase Outsourcing ICT (N 1,7 miljoen euro)
We hebben extra inzet nodig van de regie voor de Businesscase Outsourcing. Dit komt met name door de uitloop van de transitie naar Fujitsu, de moeizame overgang naar de nieuwe ICT-omgeving en het achterblijvend niveau van de dienstverlening. Hiermee verwachten we een nadeel van 621 duizend euro. Daarnaast leidt de uitloop van de transitie tot vertraging in de realisatie van een aantal taakstellingen: voor het project standaardisatie en rationalisatie wordt 624 duizend euro van de taakstelling niet behaald en van de taakstelling op onderhoud kan 442 duizend euro niet gerealiseerd worden. Per saldo prognosticeren we een incidenteel nadeel van afgerond 1,7 miljoen euro.

Centraal opleidingsbudget (V 380 duizend euro)
Het opleidingsbudget is in 2022 na een besluit van de concerndirectie herverdeeld. Het centrale opleidingsbudget is verhoogd en de directiebudgetten overeenkomstig verlaagd om een aantal concernbrede organisatie ontwikkeldoelen te faciliteren. In verband met de nodige opstarttijd zal in het eerste jaar vermoedelijk niet het gehele budget worden aangesproken en worden sommige opleidingen naar 2023 verschoven. We verwachten hierdoor een voordeel van 380 duizend euro.

Verzekeringen (N 592 duizend euro)
Vanwege nieuwe aanbesteding in 2021 en de jaarlijkse indexatie voor de bouwindexatie is de jaarpremie voor de brandverzekering fors gestegen. Dit structurele nadeel van 658 duizend euro is meegenomen in het meerjarenbeeld voor de begroting 2023. Door met name incidentele baten is het nadeel voor dit jaar 592 duizend euro.

Externe dienstverlening (N 280 duizend euro)
Als gevolg van nieuwe afspraken over de dienstverlening met het Noordelijk Belastingkantoor dalen de opbrengsten met 280 duizend euro.

Taakstelling korting nominale compensatie (N 470 duizend euro)
Er is een structurele korting op de nominale compensatie doorgevoerd. De prijzen met betrekking tot ICT stijgen echter harder dan de nominale compensatie die hiervoor ontvangen is. Voor de directie Informatie en Services is het hierdoor niet mogelijk om de taakstelling korting nominale compensatie met een bedrag van 470 duizend euro structureel in te vullen. Bij de begroting 2023 is deze korting op de nominale compensatie opgenomen in de organisatiebrede taakstelling.

Brandveiligheid (V 1,2 miljoen euro)
In 2022 bedraagt het incidentele budget voor het meerjarige uitvoeringsproject brandveilig gebruik gemeentelijke panden afgerond 1,7 miljoen euro. De verwachting is dat hiervan 537 duizend euro wordt besteed in 2022. De vertraging wordt ingegeven door de inspectie en de te nemen maatregelen nemen meer tijd in beslag, dit wordt onder andere veroorzaakt door de beschikbare kennis en capaciteit in de markt. Het verwachte resultaat van afgerond 1,2 miljoen euro in 2022 willen we doorschuiven naar 2023 en 2024. We zullen op basis van de huidige inzichten een herijking maken van de realisatie en uitvoering de komende jaren.

Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (N 270 duizend euro)
De maandelijkse kosten voor de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) lopen op door een achterstand bij een aantal herkeuringen bij de uitvoerende externe partij en er vinden meer afkeuringen plaats. Als gemeente zijn wij risicodrager voor de meerkosten en deze kunnen daarom niet verhaald worden. De komende tijd zullen we de structurelere effecten hiervan in beeld proberen te krijgen.

Overige verschillen (N 238 duizend euro)
De overige verschillen tellen op tot een nadeel van 238 duizend euro.

Paragrafen

Paragraaf 1: Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen deze paragraaf.

Paragraaf 2: Duurzaamheid

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen deze paragraaf.

Paragraaf 9: Bedrijfsvoering

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen deze paragraaf. Informatie ten aanzien van personele ontwikkelingen wordt toegelicht bij het onderdeel personeel.

Overig

Slot en nacalculaties

Geen te verwachten slot- en nacalculaties

Geconstateerde onrechtmatigheden en voortgang IC-plan

Geconstateerde onrechtmatigheden en voortgang IC-plan

Medio mei, na afronding van de jaarrekeningcontrole, is team Auditing gestart met de controles die in het controleplan 2022 staan opgenomen. De uitvoering loopt volgens planning en alle benodigde documentatie voor de start van de interimcontrole van de accountant is tijdig aangeleverd. Naar aanleiding van de uitgevoerde controles zijn tot op heden nog geen financiële onrechtmatigheden en/of onzekerheden geconstateerd. Wel zijn er diverse, ook nieuwe, procesbevindingen geconstateerd. Dit betreft bevindingen over de interne beheersing, wat het risico op financiële onrechtmatigheden en/of onzekerheden vergroot. Deze procesbevindingen worden in rapportages per proces opgenomen en besproken met de proceseigenaren en de accountant. Uiteindelijk rapporteert de accountant in haar managementletter over de procesbevindingen en wordt de follow-up hiervan meegenomen in de VGR-I en VGR-II. Daarnaast constateren we overigens ook bij verschillende processen verbeteringen.

Ontwikkeling Audit

De implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld naar 2023. We gaan wel verder met de voorbereidingen en gaan in 2022 proefdraaien om de eerste ervaringen op te doen. Andere relevantie ontwikkelingen zijn onder andere de uitvoering van een integrale frauderisicoanalyse. Ook zijn we in samenwerking met PWC aan het verkennen hoe we de efficiency van de controle verder kunnen vergroten, bijvoorbeeld door de inzet van data-analyse.

Voortgang van onderzoeken doeltreffendheid en doelmatigheid

Programma vereenvoudiging administratie.

Het doel van het programma vereenvoudiging (financiële en inkoop-)administratie is om de complexe administratie te vereenvoudigen en de belangrijkste financieel administratieve processen te stroomlijnen, om zodoende de kwaliteit van de informatievoorziening te verbeteren en de werkdruk te verminderen. Het programma omvat meerdere projecten die deels ook doorlopen naar 2023. Een korte update van de projecten 2022 volgt onderstaand:

1. Proces inkoop (van order tot factuur); Het optimaliseren van het proces (inclusief de gebruikte systemen) van af het aangaan van verplichting tot en met goedkeuring van de factuur door budgethouder. In dit project worden meerdere kleine aanpassingen doorgevoerd om het voor gebruikers wat eenvoudiger te maken. In de tweede helft van 2022 wordt het proces van factuurafhandeling doorgelicht en geoptimaliseerd.
2. In 2022 is het proces voor de totstandkoming van de kostenverdeling vereenvoudigd. De basis en methodiek van de kostenverdeling is voor begroting / realisatie en prognose nu hetzelfde, hetgeen het inzicht ten goede komt. Bovendien is door de nieuwe werkwijze het aantal mutaties in het systeem voor kostenverdeling 65% lager dan

voorgaande jaren. Vanaf de begroting 2023 wordt, waar mogelijk de inrichtingsstructuur in DaFinci aangepast waardoor er minder 1 op1 kostenverdeling nodig zijn. Ook dit komt de transparantie en inzicht ten goede.

3. Personeelsbegroting/proces rondom formatie-, begrotingswijziging; De systematiek van opbouw personeelsbegroting vereenvoudigen en het proces van actualisatie van de personeelsbegroting en formatiewijzigingen optimaliseren. Middels een pilot wordt voor een tweetal directies de beoogde werkwijze uitgewerkt, inclusief de doorrekening voor komende jaren. Daaruit zal blijken of de gekozen oplossingsrichting daadwerkelijk een vereenvoudiging oplevert en kan worden uitgerold over de overige directies.
4. Interne opdrachtovereenkomsten (IOO's); Binnen de gemeente gelden afspraken over het onderling verrekenen van kosten en inzet van personeel. In het najaar wordt een pilot gedraaid waarbij handmatige handelingen in een workflow zijn ondergebracht en overbodige stappen in het proces zijn weggelaten. Als deze pilot succesvol is dan wordt deze workflow breed binnen de organisatie uitgerold.
5. Een nieuw opgestart project heeft betrekking op het balansmanagement. Daarbij wordt gekeken naar de inrichting van de balans, de specificaties en de inrichting en opbouw van de balansdossiers. Hierbij is ook aandacht voor eigenaarschap en rolverdeling. Dit met als doel om een actuele en betrouwbare balanspositie te hebben waarbij zicht is op de risico's

Naast bovengenoemde projecten wordt vanuit het programma vereenvoudiging ook gewerkt aan kleinere verbetervoorstellen.

Overige aandachtspunten

Aanbevelingen Rekenkamer

Onderhoud vensterscholen

We verwachten u in december over de voortgang van de opvolging van de bevindingen te informeren.

Beschermingsbewind

Beschermingsbewind heeft de afgelopen periode veel aandacht gehad (en nog steeds) door een aantal belangrijke uitspraken die de Centrale Raad van Beroep heeft gedaan. Door uw raad zijn hierover vragen gesteld. Deze vragen zijn door ons college uitgebreid beantwoord in onze brief van 29 juni. Verder overleggen wij doorlopend met alle marktpartijen waarmee wij een overeenkomst hebben gesloten (Puddingakkoord).
Deze marktpartijen lijken een andere interpretatie te geven aan de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep dan ons college heeft gedaan. Het is nog onduidelijk welke gevolgen dit voor ons beleid heeft op termijn.

Subsidieverwerving

Op basis van de aanbevelingen van de Rekenkamer is er de opdracht gegeven aan Temporal Advies om mogelijke knelpunten in de externe financiering te signaleren. Dit bureau heeft samen met de concernstaf in de rol van projectencoach en aan de hand van een projectenportfolio uitgevraagd waar deze knelpunten rondom externe financiering zitten en advies gegeven over hoe deze knelpunten op te lossen. Wij willen – als doel - meer en nog beter gebruik maken van externe financiering daar waar dat mogelijk is om beleidsdoelstellingen te realiseren en eventueel financiële knelpunten op te lossen. Eén van de belangrijke onderdelen was het duidelijk maken van bewuste, strategische beleidskeuzes waarop we subsidies binnen willen halen. Het gaat daarbij om die onderwerpen waarin Groningen kan bijdragen aan landelijke ontwikkelingen. De projectencoach heeft hier een duidelijk bijdrage geleverd.

De gemeente Groningen is op een aantal fronten actief bezig met het binnen halen van extra financiering voor projecten. Die financiering komt uit regionale, landelijke en Europese bronnen. Regionaal wordt goed gebruik gemaakt van het Nationaal Programma Groningen (bijvoorbeeld tot en met 2030 62 miljoen euro voor dorps- en wijkvernieuwing). Landelijk met de Regiodeal (bijvoorbeeld tot en met 2023 15 miljoen euro voor wijkvernieuwing via de Regiodeal). Daar zijn vorig jaar middelen bijgekomen voor de woningbouwopgave en recent is een toezegging voor 42 miljoen euro voor de ontsluiting van prioritaire woninggebieden als onderdeel van de Versnellingsopgave Woningbouw binnen het Infrafonds. Vanuit het recent gelanceerde Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (kortweg NPLV), waarin Groningen één van de 20 focusgebieden is, komen eveneens middelen beschikbaar voor de verlengde schooldag,

preventie met gezag en versterking van de wijkvernieuwingsaanpak. Daarnaast anticiperen we in NPLV-kader op nieuwe middelen

De Gemeente Groningen is niet aflatend actief om gemeentelijke ambities te koppelen aan Europese kennis, samenwerking en gelden. Om de basis voor de Europese projecten goed te funderen is het Groningse EU Subsidiebureau (na een pilot van 1 jaar en een evaluatie) vanaf 1 april 2022 structureel belegd bij SSC Financiën. Hiermee is gevolg gegeven aan de aanbeveling uit het Rekenkamerrapport. Belangrijke insteek van het EU Subsidiebureau is dat het (financiële) advies over de verschillende EU regelingen belegd is bij een team van financiële experts. Zij voeren de administratie en het beheer van EU projecten en werken nauw samen met de verschillende projectleiders en met de afdeling Internationale Zaken van de Concernstaf. We verminderen hiermee de financiële kwetsbaarheid van het aangaan van EU projecten door deskundigheid te organiseren bij/voorafgaand aan de EU projectaanvragen.
In april 2022 is Groningen geselecteerd als één van de 100 steden bij de 'EU Mission for climate-neutral and smart cities' https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_2591, een belangrijke stap op weg naar een klimaatneutrale stad in 2030. Verder is dit jaar de nieuwe programmaperiode gestart van Interreg (NW – Noord West en NSR Noordzee Regio) dat heeft geleid tot nieuwe aanvragen. Op dit moment telt Groningen 14 lopende EU projecten, onder de volgende regelingen: H2020, Horizon Europe, Live, Interreg NW, Interreg NSR. Zeven nieuwe projecten zijn momenteel in aanvraag.

Lobby is een andere tak van sport dan subsidies verwerven, desalniettemin hebben ze met elkaar te maken omdat beiden instrumenten zijn om je beleidsdoelen te halen. Waar subsidies vaak een vastomlijnd proces kennen, bestaat lobby altijd uit improviseren en maatwerk. Vaak gaat een intensieve lobby geruime tijd aan een subsidietraject vooraf.
Omdat subsidies en lobby wel veel met elkaar te maken hebben, nemen we hier een korte update op van de voortgang op dat terrein. Sinds de laatste rapportage hebben we de lijn doorgezet van meer coördinatie en professionalisering. Actieve deelname aan gemeentelijke/stedelijke netwerken als de VNG, G40, EU netwerken zoals Eurocities, regionale netwerken zoals de SNN-samenwerking of met de NG4 blijft daarbij van groot belang. Ook onderhouden we – waar het kan – goede contacten met de diverse Ministeries.
Daarnaast zijn we het als één van de grootste steden van Nederland en grootste stad van Noord Nederland aan onszelf en de regio verplicht om zo helder mogelijk te schetsen waar wij voor staan en waar we voor gaan; kortom onze positionering.

Nu ons nieuwe collegeprogramma is gepresenteerd en ons nieuwe college is aangetreden, is ook het moment aangebroken om samen de organisatie de lobbyprioriteiten te herijken. Daarnaast werken we toe naar een permanente vertegenwoordiging in Den Haag, kort gezegd; een lobbyist met als standplaats Den Haag als verlengstuk van de organisatie in Groningen. Iemand die de agenda vrij heeft om in Den Haag aanwezig te zijn om de Groningse belangen te behartigen en de Groningse opgaven onder de aandacht te brengen van de Ministeries en het Kabinet.

Aanbevelingen van de accountant

In de VGR-I hebben wij u een toelichting gegeven op de stand van zaken per medio maart 2022 van de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit de rapportage interim bevindingen 2021. Daarnaast heeft de accountant in het accountantsverslag 2021 een aantal nieuwe aandachtspunten gecommuniceerd. Inmiddels zijn er vorderingen gemaakt in de opvolging van deze bevindingen waarvan we de belangrijkste toelichten. De accountant zal tijdens haar interim- en jaarrekeningcontrole 2022 deze opvolging gaan toetsen.

Ruimtelijk domein
In het accountantsverslag 2021 geeft de accountant aan dat de parameters voor de grondexploitaties evenwichtig zijn ingeschat, er goed zicht bestaat op de ontwikkeling van projecten maar dat er enkele aandachtspunten zijn in het proces jaarrekeningcontrole. Hiermee wordt gedoeld op de mate van diepgang van oplevering en (verbijzonderde) interne controle. Verder heeft de accountant geconstateerd dat financiële effecten van actuele beleidsplannen niet altijd (volledig) in de jaarrekening 2021 waren verwerkt omdat deze bij het komende herzieningenproces zouden worden meegenomen. De afgelopen maanden heeft er zowel intern als gezamenlijk met de accountant evaluatie plaatsgevonden van het jaarrekeningproces. Hierbij zijn eerdergenoemde punten uitgebreid besproken en is geconcretiseerd hoe deze onderdelen kwalitatief verbeterd kunnen worden.

Sociaal domein
Door een gezamenlijk controleplan met de accountant voor het sociaal domein zorgen we ervoor dat de (verbijzonderde) interne controles in het boekjaar tijdig worden uitgevoerd. Daarnaast zijn we voortdurend bezig om de periodieke kwaliteitscontroles, welke worden uitgevoerd om de rechtmatigheid en getrouwheid van de bestedingen vast te stellen, verder te optimaliseren en gestructureerd vast te leggen. De landelijke en regionale ontwikkelingen in het sociaal domein blijven we nauwlettend volgen en zetten we acties in waar nodig.

Overig
Bij de controles over 2021 heeft de accountant geconstateerd dat bij meerdere processen de controle op juistheid van tarieven niet altijd zichtbaar werden vastgelegd. Gedurende 2022 zijn er verschillende zichtbare interne beheersmaatregelen geïmplementeerd in processen. Bij het proces verhuur onroerende zaken vindt er inmiddels zichtbare controle plaats op de opvoer van nieuwe huurovereenkomsten in de vastgoedmodule evenals op doorgevoerde huurindexaties. Het parkeerbedrijf hanteert sinds medio 2022 een gestandaardiseerd formulier voor de controle van tarieven. Op deze manier is de controle zichtbaar te volgen door de accountant en wordt de juistheid van de tarieven gewaarborgd. Bij de interim controle 2022 zal de accountant het bestaan van deze beheersmaatregelen vaststellen.

De stand van zaken van de overige adviezen en aanbevelingen zullen terugkomen in de rapportage interim bevindingen 2022 en de reactie daarop.

Personeel

Diversiteit en inclusie
Wij zijn begonnen met het uitvoeren van de actiepunten van het plan van aanpak diversiteit en inclusie. De resultaten kenmerken zich echter niet door veel 'laaghangend fruit'.
In plaats van ons te focussen op trainingen voor deelnemers aan sollicitatieprocedures, zijn we begonnen met het aanbieden van meer algemene micro-learnings en webinars, om de bewustwording ten aanzien van inclusiviteit te vergroten. Deze lijn zetten we de rest van het jaar voort, waarbij we ook het thema diversiteit en inclusie bij de directies zullen agenderen. Dit betekent wel dat we op dit punt een ander dan het beoogde resultaat behalen.
Op dit moment hebben we in totaal 64 afspraakbanen gerealiseerd. Dit zin er 5 meer dan in 2021 en hiermee lopen wij in de pas voor de doelstelling voor 2024.

Ziekteverzuim
Het verzuimcijfer lopend tot en met 31 juli 2022 is 6,53 %. Dit is hoger dan het streefcijfer van de begroting 2022 (6,00%). De meldingsfrequentie is 0,92, ook dat is hoger dan het streefcijfer voor 2022 te weten 0,75. Vergeleken met vorig jaar eind juli is er een duidelijke stijging te zien. Eind juli 2021 bedroeg het verzuim 5,42%. De stijging komt voornamelijk voor rekening van het verzuim in de categorie 45-365 dagen. Vermoedelijk gaat dit om covid gerelateerd verzuim. Wij houden dit in de gaten en sporen leidinggevenden aan om goed contact te houden met medewerkers die langer dan 45 dagen ziek zijn. Voorkomen moet worden dat medewerkers langdurig thuis zitten en de binding met het werk langzaamaan verliezen. De verwachting is dat het verzuim voor heel 2022 hoger zal uitkomen dan het streefcijfer van 6%. Dit is in overeenstemming met de landelijke trend voor 2022.

Organisatieontwikkeling
Leiderschapsontwikkeling (waaronder ook persoonlijk leiderschap) is naast hybride werken en relatie burger-overheid één van de drie centrale ontwikkel thema's voor 2022. Als eerste is hiervoor in 2022 een leiderschapsprofiel opgesteld, welke op 30 juni jl. is vastgesteld door de concerndirectie. De komende periode wordt gewerkt aan een leiderschapsontwikkelingsprogramma welke uiterlijk begin 2023 van start zal gaan.

Externe inhuur
In deze periode is de realisatie externe inhuur 23,5 miljoen euro. Dit is hoger dan in dezelfde periode van de voorgaande jaren. De kosten van inhuur zijn in 2022 met 2,3 % gestegen en wij zien opwaartse prijsdruk op ZZP- en detacheringstarieven. De geconstateerde krapte op de arbeidsmarkt speelt ook een rol bij de hoogte van de inhuur.
Elke directie is gevraagd om bij de indiening van de VGR-II een prognose te geven voor de externe inhuur voor het totale kalenderjaar 2022. De verwachtingen van de afzonderlijke directies leiden tot een totaal van 33,3 miljoen euro aan

externe inhuur voor 2022. Dit is hoger dan de verwachting in de begroting van 2022. Een kanttekening hierbij is wel dat de ervaring van de afgelopen jaren is dat de prognoses van de directies vaak optimistisch zijn.
Ondanks dat wij sturen op beperking van de externe inhuur, zal er altijd behoefte hieraan zijn. De redenen hiervoor zijn al eerder aangegeven en die gelden nog steeds:

- Piekbelasting die wordt opgevangen;
- Tijdelijk gespecialiseerde inzet bij projecten dat wordt georganiseerd;
- Moeilijk in te vullen vacatureruimte bij de krapte op de arbeidsmarkt die extern wordt ingevuld.

Eerder gedane toezeggingen

Treasury

De lange financieringsbehoefte is voor 2022 begroot op 65 miljoen euro. In deze VGR verwachten we een financieringsbehoefte van gemiddeld 63 miljoen euro. Hiervan financieren we naar verwachting 7 miljoen euro met nieuwe consolidatieleningen en 58 miljoen euro met kort geld (korte mismatch financiering). Het volgende overzicht geeft inzicht in de omvang van de lange vermogenspositie.

(Bedragen x 1,0 miljoen euro)	BGR 2022	VGR 2022-2
Financieringsbehoefte lang		
Investeringen voorgaande jaren	1.508	1.370
Investeringen 2022	68	9
Te financieren (1)	**1.576**	**1.379**
Financieringsmiddelen lang		
Portefeuille langlopende leningen	1.301	1.083
Reserves en voorzieningen	210	226
Beschikbare financiering (2)	**1.511**	**1.309**
Saldo financiering lang (1-2)	65	**70**
Nieuwe langlopende leningen	-	7
Korte mismatchfinanciering	65	63

De lange financieringsbehoefte bedraagt naar verwachting 70 miljoen euro. Inmiddels hebben we voor 2022 in totaal 80 miljoen euro aan consolidatieleningen afgesloten. Dat is meer dan noodzakelijk is om binnen de kasgeldlimiet te blijven, maar we kiezen in het huidige klimaat van rentestijging voor het beperken van de renterisico's op lange termijn. De leningen zijn afgesloten tegen rentetarieven rond de 1,60%, wat hoger is dan het begrote tarief van 0,75%. Gemiddeld gaat het (op basis van maandstanden) om 7 miljoen euro aan nieuwe langlopende leningen. Daarnaast verwachten we 63 miljoen euro met kort geld te financieren.

In deze VGR verwachten we een voordelig renteresultaat 184 duizend euro. Dit resultaat bestaat in hoofdlijnen uit:

Rente kapitaalverstrekking	N	1.204
Rente langlopende leningen	V	1.872
Resultaat korte mismatchfinanciering	N	478
Overige	N	6

In de begroting zijn de rentelasten over het beginsaldo van de verliesvoorziening grondexploitaties ten onrechte berekend tegen het grondexploitatie-rentepercentage van 1,52% in plaats van het voorgeschreven percentage van 2%. In werkelijkheid is de juiste systematiek gehanteerd. Daarnaast lag de boekwaarde van de grondexploitaties per 1 januari lager dan begroot. Beide situaties leiden tot een nadeel van in totaal 975 duizend euro.
Verder wordt er 229 duizend euro minder rente toegerekend, door een 16 miljoen euro lagere boekwaarde van de vaste activa op 1 januari.

Het resultaat op langlopende leningen ontstaat doordat we minder langlopende leningen hoeven aan te trekken dan is begroot. Dit komt voor een deel door de lagere kapitaalverstrekking. Ook verwachten we een groter deel van het netto-werkkapitaal (dit is hoger dan verwacht door onder andere meer vooruit ontvangen subsidies) in te zetten voor de lange financiering.

In de begroting is 950 duizend euro van het rentevoordeel uit korte mismatch financiering, verwerkt als taakstelling. Door een deel van de lange vermogensbehoefte te financieren met kort vermogen, verwachten we dit jaar een voordeel te realiseren van 472 duizend euro. Dit is 478 duizend euro minder dan is begroot.

In de voorgaande VGR was het verwachte resultaat 190 duizend euro negatief. Het resultaat bij deze VGR is een verbetering van 374 duizend euro ten opzichte van dat resultaat. Dit komt grotendeels doordat we de nieuwe leningen tegen een lager rentetarief (1,60% versus 1,70%) hebben afgesloten dan we eerder hadden verwacht.

Hervormingen

In deze voortgangsrapportage rapporteren wij over de nog niet gerealiseerde hervormingen voor het jaar 2022. Het nadeel bedraagt 4,461 miljoen euro en maakt deel uit van de totale prognose van deze voortgangsrapportage.

Totaal (bedragen x 1000 euro)	Opgaven	Prognose realisatie	Afwijking
Hervormingen tot en met begroting 2019	2.277	2.277	-
Hervormingen begroting 2020	40.506	35.369	-5.137
Hervormingen begroting 2021	6.754	6.754	-
Hervormingen begroting 2022	21.811	21.311	-500
Vrijval intensiveringen weglek tarieven	-	1.176	1.176
Totaal	**71.348**	**66.887**	**4.461**

Hierna worden de verwachte afwijkingen toegelicht. Ten opzichte van de eerste voortgangsrapportage van dit jaar zijn geen afwijkingen te melden.

Hervormingen begroting 2020 (nadeel 5,137 miljoen euro)

In de begroting 2020 is een aantal hervormingsmaatregelen vastgesteld die dit jaar niet volledig worden gerealiseerd. Het gaat hier om de onderstaande maatregelen.

Hervormingen begroting 2020 (bedragen x 1000 euro)	Opgaven	Prognose realisatie	Afwijking
51. Subsidies van overheden	1.000	-	1.000
53. Organisatorische inrichting	2.500	-	2.500
56. Leniger en flexibeler begroten	2.400	-	2.400
58. Frictiebudget hervormingen	-763	-	763
Overige maatregelen	35.369	35.369	-
Totaal	**40.506**	**35.369**	**5.137**

Subsidie van overheden

Voor innovatieve doelen en ambities is op veel thema's EU geld beschikbaar. Op dit moment hebben we onze inzet op het daadwerkelijk schrijven van Europese projecten ad hoc geregeld via de capaciteit van verschillende programma's. Daarnaast heeft de gemeente Groningen een woondeal met de rijksoverheid gesloten. Zo komen Groningse projecten in aanmerking voor een bijdrage uit een speciaal fonds. Door middel van deze maatregel willen we een team vormen om gestructureerd subsidies binnen te halen en te verantwoorden. Het betreft 1 miljoen euro incidenteel voor de jaren 2020 t/m 2023. Deze bezuiniging is tot nu toe niet gerealiseerd en leidt daarom voor 2022 tot een nadeel van 1 miljoen euro.

Organisatorische inrichting
Per 2021 is hiervoor een taakstelling opgevoerd, oplopend naar 3 miljoen euro in 2023. Voor 2022 is het te bezuinigingen bedrag bepaald op 2,5 miljoen euro. De inventarisatie van maatregelen heeft niet geleid tot invulling van deze bezuiniging. Voor deze hervorming is een opgave ingediend voor de begroting 2023.

Leniger/flexibeler begroten
Tegenover het nadeel op leniger en flexibeler begroten staan voordelen bij het gemeentefonds (onderuitputting BTW-compensatiefonds) en de OZB. In de begroting 2022 zijn deze voordelen structureel voor deze maatregel ingezet. Daarmee resteert nog een in te vullen taakstelling van 2,4 miljoen euro. Concrete invulling is nog niet aan de orde. Dat betekent op dit begrotingsonderdeel een nadeel. Op andere programma's is sprake van voordelen.

Frictiebudget hervormingen
In de begroting is voor 2022 is een frictiebudget bezuinigingen beschikbaar gesteld van 763 duizend euro. Deze kan vrijvallen ter dekking van de nadelen op het totaal van de hervormingen.

Hervormingen begroting 2022 (nadeel 500 duizend euro)
Op de hervormingen uit de begroting 2022 verwachten wij een nadeel van 500 duizend euro.

Hervormingen begroting 2022 (bedragen x 1000 euro)	Opgaven	Prognose realisatie	Afwijking
8. Extra opbrengsten subsidies	500	-	500
Overige maatregelen	1.311	21.311	-
Totaal	**21.811**	**21.311**	**500**

Extra opbrengsten subsidies
In de begroting was al rekening gehouden met incidentele opbrengsten uit subsidies van de EU of het Rijk. Met ingang van de begroting 2022 is de verwachting uitgesproken dat voor 2022 en 2023 incidenteel 500 duizend euro per jaar extra opbrengsten kan worden gerealiseerd. Voor 2022 kan deze extra bezuiniging niet worden gerealiseerd en levert daarom dit jaar een nadeel op.

Vrijval intensiveringsmiddelen weglekeffect hervormingen op tarieven (voordeel 1,76 miljoen euro)
In de begroting is een structureel budget opgenomen voor weglekeffecten op tarieven in verband met hervormingen. Voor 2022 wordt dit budget ad 1,176 miljoen euro niet ingezet en valt daarom vrij.
Ter dekking van de nadelen op de hervormingen voegen we de incidentele vrijval toe aan deze rapportage.

Programmaverantwoording
Het nadeel op de hervormingen van 4,461 miljoen euro komt volledig tot uitdrukking op het deelprogramma 4.2 College, raad, wijkvernieuwing en wijkgericht werken.

Klachtbehandeling ombudsman

Halfjaarrapportage Klachten Gemeente Groningen januari – juni 2022

Met deze Halfjaarrapportage Klachten legt het college verantwoording af over de behandeling van klachten conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de afgelopen 6 maanden (januari – juni 2022). Het gaat om klachten over de bejegening van burgers door medewerkers van de gemeente Groningen, over procedures of over de kwaliteit van geleverde informatie, producten of diensten.
Daarnaast ontvangt de gemeente ook klachten over de inhoud van staand beleid (of het beleid van andere overheden), die buiten het kader van de Awb vallen en daarmee ook buiten het kader van deze verantwoording. We vermelden hiervan uitsluitend aantallen en eventuele bijzonderheden onder ‘Ontwikkelingen per directie’. Meldingen van burgers via de diverse meldpunten (zoals Overlast&Zorg en Openbare ruimte) komen niet in deze rapportage aan de orde.

Meerdere verantwoordingsmomenten
Op meerdere momenten per jaar informeert het college de raad over de klachtbehandeling. Naast deze Halfjaarrapportage als onderdeel van de Voortgangsrapportage II verschijnt er ook een Jaarverslag Klachten.

Signalen van burgers en verbetering dienstverlening
Burgers die ontevreden zijn over onze dienstverlening kunnen een klacht indienen. De klachtenprocedure is bedoeld om het vertrouwen van de burger in de gemeente te herstellen. Dat veronderstelt oplossingsgericht en objectief handelen rekening houdend met alle betrokken partijen. Signalen van burgers en van de Ombudsman Groningen grijpen we aan om onze dienstverlening waar mogelijk te verbeteren. Daarbij kan het gaan om gedragsverandering (van individuele medewerkers), verbeterde communicatie of informatievoorziening of aanpassingen in werkprocessen.

Interne versus externe klachtbehandeling
Het staat inwoners van de gemeente Groningen vrij de Ombudsman Groningen in te schakelen. Dat kan op het moment dat onze dienstverlening achterblijft bij de verwachtingen of wanneer men ontevreden is over de manier waarop een klacht intern is afgehandeld. In contacten met klagers wijzen onze medewerkers consequent op de mogelijkheid om de gang naar de Ombudsman te maken. De Ombudsman brengt over zijn dienstverlening eveneens verslag uit (zie www.ombudsmangroningen.nl).

Hoe komen klachten binnen?
De meeste klachten worden via de gemeentelijke website ingediend, maar het is ook mogelijk schriftelijk of telefonisch een klacht in te dienen of in persoonlijk contact met onze baliemedewerkers.

Lichte afname van het aantal klachten
We zien bij nagenoeg alle directies het aantal klachten (licht) dalen. Per saldo gaat het om een afname van 13%. Dat is opmerkelijk te noemen omdat we het aantal klachten over een reeks van jaren voornamelijk zagen stijgen. De verslagperiode is echter te kort is en de aantallen klachten in absolute zin te klein om hieraan direct conclusies te kunnen verbinden.
Onder het kopje 'Ontwikkelingen per directie' beschrijven we het verhaal achter de cijfers.

De cijfers per vakdirectie en de wijze van afhandeling
We streven ernaar klachten informeel af te handelen. Door uitleg, meer informatie en het bieden van praktische oplossingen voelt de klager zich vaak al gehoord en geholpen. Dat lukt niet altijd. Sommige klagers zijn primair gericht op het halen van hun gelijk en verlangen daarom (slechts) een formeel oordeel. We zagen echter kans 90% van de klachten in het afgelopen half jaar in goed overleg met en naar tevredenheid van klagers op te lossen.

Aantal klachten	**Ingekomen**	**Ingekomen**	**Afgehandeld**	**Informeel**	**Formeel**
	Jan-juni 2021	*Jan-juni 2022*	*Jan-juni 2022*	*Jan-juni 2022*	*Jan-juni 2022*
WIMP	59	49	47	42	5
Maatschappelijke Ontwikkeling	25	11	11	7	4
Stadsontwikkeling	74	64	45	35	10
Economische Zaken	0	0	-	-	-
Vastgoed	0	0	-	-	-
Stadsbeheer	159	154	150	140	10
Stadstoezicht	*	24	24	24	0
Publieke dienstverlening	66	31	29	27	2
Concernstaf	4	4	4	2	2
SSC	8	5	5	5	0
Totaal	**395**	**342 (-13%)**	**315**	**282 (90%)**	**33 (10%)**

*geen betrouwbaar referentiekader beschikbaar: zie voor toelichting de beschrijving van de ontwikkelingen per directie.

Waar gaan de klachten over?
We verdelen klachten in vier categorieën:
• *Onjuiste informatie:* De klager verwijst naar niet-correcte informatie op bijvoorbeeld het internet, in brieven, folders en dergelijke. Kan ook onjuiste informatie van een medewerker zijn.
• *Onheuse bejegening:* De klager ervaart het optreden van een medewerker als beledigend, onbehoorlijk of onredelijk.
• *Incorrecte afhandeling:* De klager vindt dat de gemeente iets verkeerd doet, bijvoorbeeld te laat reageert, of dat een procedure niet goed is verlopen.
• *Overig:* Klachten die niet evident in één van deze categorieën vallen/onder meerdere noemers te plaatsen zijn.

Categorie klachten	Jan-juni 2022	Onjuiste informatie	Onheuse bejegening	Incorrecte afhandeling	Overig
WIMP	47	5	9	33	0
Maatschappelijke Ontwikkeling	11	1	0	8	2
Stadsontwikkeling	45	2	4	35	4
Economische Zaken	0	-	-	-	-
Vastgoed	0	-	-	-	-
Stadsbeheer	150	1	31	118	0
Stadstoezicht	24	3	0	3	18
Publieke dienstverlening	29	8	11	10	0
Concernstaf	4	0	0	3	1
SSC	5	2	0	1	2
Totaal	**315**	**22**	**55**	**211**	**27**

Ontwikkelingen per directie

WIMP
De klachten bij WIMP (Werk, Inkomen, Maatschappelijke Participatie) betreffen voor het merendeel zaken op het gebied van Inkomen. Slechts een klein deel betreft de directies Werk en participatie en Iederz. Dat heeft te maken met het feit dat de begeleiding door consulenten Werk zeer intensief is. Mocht er ruis ontstaan, dan wordt daar direct op ingespeeld, zodat klachtenprocedures veelal voorkomen worden. Het aantal klachten neemt jaar na jaar af sinds met training van medewerkers wordt ingezet op het leveren van maatwerk. Ten opzichte van de eerste zes maanden van 2021 bedroeg de daling 10 (van 59 naar 49 klachten).

Meer klachten over budgetbeheer
Het relatief grote aandeel in de klachten van de Groninger Kredietbank (GKB) heeft waarschijnlijk te maken met maatschappelijke ontwikkelingen. Klachten betreffen voor het merendeel de wijze waarop bewindvoerders of budgetbeheerders met het geld van klagers omgaan. Klagers hebben vaak het gevoel klem te zitten. Rondkomen bij een oplopende inflatie blijkt voor hen een steeds grotere opgave te zijn.

Ook meer beleidsklachten
WIMP ontving meer beleidsklachten dan in voorgaande periodes. Deze betroffen onder meer het niet vergoeden van reparatiekosten aan bijvoorbeeld laptops en witgoed die burgers met hulp van de gemeente konden aanschaffen. Ook kwamen er klachten van studenten over het feit dat zij geen aanspraak kunnen maken op de energietoeslag. Een punt van aandacht is verder de communicatie vanuit het Rijk over de energietoeslag die volgens klagers aan duidelijkheid te wensen overliet.

Complexe casussen en veelklagers
Alleen bij de GKB dienden het afgelopen half jaar enkele klagers meerdere klachten in: het betrof 2 klagers met elk 4 klachten.

Bijna alle klachten werden binnen de wettelijke termijn van 6 weken afgehandeld. In enkele uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld vanwege een (andere, parallel lopende) juridische procedure werd met medeweten van de klager de termijn verlengd.

Procesverbetering in reactie op onderzoek Ombudsman
De Ombudsman nam 6 klachten met betrekking tot WIMP in behandeling, die voor een deel te maken hadden met onduidelijke inkomstenspecificaties. In reactie daarop zoekt WIMP uit hoe de informatievoorziening structureel verbeterd kan worden.

Maatschappelijke Ontwikkeling
Het aantal klachten daalde ten opzichte van de eerste 6 maanden van 2021 van 25 naar 11.
Er werd 1 beleidsklacht behandeld en 1 klacht via de Ombudsman ontvangen, naar aanleiding waarvan een procesverbetering rond de verzending van de Nieuwsbrief Stadjerspas werd doorgevoerd. Ook werd naar aanleiding van een klacht een zorgaanbieder aangesproken op het feit dat afspraken onvoldoende werden nagekomen.

Stadsontwikkeling
Ook Stadsontwikkeling ontving minder klachten (van 74 naar 64).
Klachten betreffen (nog altijd) voornamelijk het niet of niet tijdig reageren op meldingen of contactverzoeken. Daarnaast genereert het uitrollen van nieuw parkeerbeleid (betaald parkeren in nieuwe buurten/wijken) nog steeds veel klachten. Overlast door werkzaamheden en handhaving en inspecties blijven ook onderwerp van klachten.
In reactie op diverse nieuwe ontwikkelingen werden meerdere klachten ontvangen over fietsparkeren in de binnenstad en de bejegening door stewards. Ook over het plaatsen van laadpalen werd meermaals geklaagd.

Via de Ombudsman werden 10 klachten in behandeling genomen. Verder nam Stadsontwikkeling 45 (diverse) beleidsklachten in behandeling, waarvan de meesten het parkeerbedrijf betroffen (vergunningen, parkeeroverlast en betaald parkeren).

Diverse klachten gaven onderzoek tot evaluatie van processen en werkwijzen en het doorvoeren van verbeteringen. Het ging daarbij onder meer om:
• Aanpassing van het tijdvenster parkeren overeenkomstig een naastliggende zone/wijk;
• Plaatsing van extra parkeerautomaten (Friese Straatweg);
• Evaluatie bezoekerspassysteem;
• In plaats van offertes werken met een vrijblijvender vorm van prijsopgave bij verkoop bloot eigendom grond (beëindigen erfpacht).

Economische Zaken
De directie Economische Zaken ontving geen klachten.

Vastgoed
De directie Vastgoed ontving geen klachten.

Stadsbeheer
Het aantal klachten over Stadsbeheer daalde per saldo voor het eerst licht (van 159 naar 154 sinds een aantal jaren van flinke stijgingen. Vier onderwerpen springen eruit: groenonderhoud (34 klachten), bomen (19 klachten), fietsen (12 klachten) en algemeen beheer van de openbare ruimte (12 klachten). Daarvan gaat alleen openbare ruimte mee in de dalende lijn. Het aantal klachten over de andere onderwerpen nam toe.
De meest opvallende toename is die van groenonderhoud (van 13 in Q1/2 van 2020, naar 26 in 2021, naar 34 in 2022). Dit is vermoedelijk het gevolg van het naar C verlaagde BORG-niveau.
Het hoge aantal klachten over fietsen is niet gebruikelijk. De toename wordt verklaard door het aangepaste fietsparkeerbeleid als onderdeel van de Corona-maatregelen. Er worden aanzienlijk meer fout geparkeerde fietsen uit de binnenstad verwijderd. Daarnaast heeft Stadsbeheer door Corona een achterstand opgelopen in het verwijderen van zwerf- en weesfietsen. Ook daar komen extra klachten over binnen. Deze achterstand wordt langzaam ingelopen.

Beleidsklachten
Stadsbeheer ontving in totaal 6 beleidsklachten over diverse onderwerpen: nut van de huisvuilpas; harmonisering afvalbeleid Haren/Groningen; verwijderen foutgeparkeerde fiets; compostdagen in ten Boer; openingstijden ARCG.

Veelklagers
Bij Stadsbeheer werden van zes personen meerdere klachten ontvangen. Slechts in één situatie betrof het daarbij klachten rond een terugkerend thema, namelijk trillingen in huis die de klager toeschrijft aan langsrijdende vrachtwagens. Omdat met trillingsonderzoek geen causaal verband kon worden aangetoond, neemt Stadsontwikkeling geen verkeersremmende maatregelen.

Ombudsman
De ombudsman heeft het afgelopen half jaar slechts 1 onderzoek gestart bij Stadsbeheer tegenover 10 in dezelfde periode een jaar eerder. Het onderzoek betrof een klacht over wateroverlast in een tuin in Haren. De eigenaar had dit meermaals bij de (voormalige) gemeente (Haren) aangekaart. Door de klacht kwam het probleem in beeld en is het adequaat opgelost.

Stadstoezicht
Door een administratieve correctie/een ruimere definiëring van het begrip klacht pakt het aantal klachten bij Stadstoezicht hoger uit. In de aantallen zijn nu ook verzoeken meegenomen die als klacht werden ingediend, bijvoorbeeld over handhaven op fout geparkeerde auto's en een belangrijk aandeel klachten en opmerkingen over (de hoogte van) uitgedeelde boetes bij foutparkeren. Dat betekent dat een vergelijking met de cijfers over voorgaande jaren niet goed mogelijk is.
Er werden géén klachten via de Ombudsman ontvangen.
Bijzondere opsporingsambtenaren
Klachten over bijzonder opsporingsambtenaren (boa's) vermelden we afzonderlijk conform een aanbeveling van de Ombudsman Groningen. Stadstoezicht - Veiligheid heeft in het eerste half jaar van 2022 geen klachten over boa's ontvangen.

Publieke Dienstverlening
Het aantal klachten daalde van 66 naar 29. Dat is opmerkelijk omdat de werkdruk met name bij burgerzaken vanwege een toestroom van mensen uit Oekraïne toenam.
Door personeelsuitbreiding bij het KCC kon sterker worden ingezet op coaching van medewerkers zodat de dienstverlening nog verder kon verbeteren. Afgezet tegen een totaal aantal contacten met burgers, ondernemers en instellingen van ruim 200.000 per jaar is het aantal klachten gering te noemen.
Er werden 3 beleidsklachten ontvangen over diverse onderwerpen. Ook werd een drietal klachten via de Ombudsman ingediend.

Concernstaf
Het aantal klachten conform Awb dat de Concernstaf ontving bleef laag (4). Een deel daarvan had betrekking op het uitblijven van reacties op rechtstreekse vragen of verzoeken van burgers aan het stadsbestuur. Gewerkt wordt aan procesverbetering.
Daarnaast werden 8 beleidsklachten ontvangen.

SSC
Het SSC ontving minder klachten (van 8 naar 5). Ook werd een klacht via de Ombudsman in behandeling genomen.

Beoordeling van klachten
Burgers zijn doorgaans tevreden als we hen horen in hun klacht en voor een passende oplossing zorgen. Maar het komt ook voor dat ze om een formele klachtbehandeling vragen, conform art. 9 Algemene wet bestuursrecht. Deze leidt dan tot een formeel oordeel.

Oordeel klachten	Formeel afgehandeld	Gegrond	Deels gegrond	Ongegrond	Geen oordeel
WIMP	5	1	0	3	1
Maatschappelijke Ontwikkeling	4	1	0	0	3
Stadsontwikkeling	10	1	1	8	0
Economische Zaken	0	-	-	-	-
Vastgoed	0	-	-	-	-
Stadsbeheer	10	0	0	10	0
Stadstoezicht	0	-	-	-	-
Publieke dienstverlening	2	0	0	1	1
Concernstaf	2	2	0	0	0
SSC	0	-	-	-	-
Totaal	**33**	**5**	**1**	**22**	**5**

Hoe snel kwamen we tot een oplossing voor de burger?

We streven naar een zorgvuldige klachtbehandeling binnen de daarvoor gestelde termijn van 6 weken. Dat lukte in 94% van de situaties over het afgelopen half jaar. Dat betekent opnieuw een lichte verbetering van het afhandelingstempo. Ter vergelijking de scores over de afgelopen jaren: 2021 92%; 2020 91%; 2019 84%.

De stelregel is: wanneer meer tijd nodig is om klachten af te handelen, informeren we de klager. Bij complexe klachten die betrekking hebben op meerdere organisatieonderdelen of ook externe partijen, zodat veel afstemming vereist is, kan dat het geval zijn.

Overigens is een score van 100% in de praktijk niet haalbaar, omdat klagers soms niet (tijdig) bereikbaar zijn voor het opvragen van benodigde informatie of omdat we klagers op verzoek uitstel verlenen om aanvullende informatie te kunnen aanleveren.

Afhandelingstermijn	Afgehandelde klachten	<6 weken	6-10 weken	>10 weken
WIMP	47	45	1	1
Maatschappelijke Ontwikkeling	11	11	0	0
Stadsontwikkeling	45	35	7	3
Economische Zaken	0	-	-	-
Vastgoed	0	-	-	-
Stadsbeheer	150	147	3	0
Stadstoezicht	24	23	1	0
Publieke dienstverlening	29	29	0	0
Concernstaf	4	2	2	0
SSC	5	5	0	0
Totaal	**315**	**297 (-0,94%)**	**14**	**4**